

SPÓŁDZIELNIA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalla leksoła 1 mm wys. i 80 szerok. zł 8.80. Zniżona ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Kraków, Glatzer Str. 48.

Telefon Nr. 116-79 i 116-80. Redakcja: 132-84 i 132-85.

Nr 12

25 czerwca 1943 r.

Rok III

Lista towarów

Załącznik do planu kont dla rolniczych spółdzielni towarowych

W planie kont, ogłoszonym w Spółdzielcy nr 9, grupy kont 30—33 względnie 80—83 podzielone zostały na konta trzechcyfrowe. Niniejsza lista towarów podaje dalszy podział tych kont na subkonta pięciocyfrowe. Nazwy wielu subkont stanowią jedynie pojęcia zbiorowe, które obejmują po kilka i więcej towarów. Wszystkich tych towarów, mających znaleźć pomieszczenie na danym subkoncie, nie wymienia lista niniejsza. Uzupełniona pod tym względem lista towarów ukaże się w jednym z najbliższych numerów „Spółdzielcy“.

W przytoczonej liście towarów wzięto za podstawę podziału nie tylko rodzaj towaru, ale również miernik ilości. Jeżeli ten sam rodzaj towaru ma być wyrażony w różnych miernikach ilości, wówczas zakłada się dla niego więcej subkont, tyle, ile jest mierników. Np. dla towarów żelaznych przewidziano w liście towarów subkonto 31 510 (81 510), gdy miernikiem są „kg“, 31 520 (81 520), gdy liczy się na sztuki, 31 526 (81 526) — gdy na skrzynki, 31 528 (81 528) — gdy na tuziny.

Lista towarów ułożona została przez Centralny Urząd Rolniczy. Skutkiem tego zawiera ona także różne towary nie spotykane w spółdzielniach, z drugiej strony zaś nie obejmuje może towarów takich, które stanowią przedmiot obrotu spółdzielni.

Spółdzielnie oczywiście założą subkonta tylko dla tych towarów, które występują u nich. Gdyby pewne towary pokrewne, rozdzielone w niniejszej liście na kilka subkont, wchodziły do obrotu spółdzielni jedynie w bardzo małych ilościach, tak, że księgowanie ich na osobnych subkontach nie miałyby celu, może spółdzielnia otworzyć dla tych wszystkich towarów jedno subkonto złożone i oznaczyć je numerem złożonym z numerów

wszystkich subkont, jakie weszły do subkonta złożonego. Np. gdyby przez spółdzielnię przechodziły różne rodzaje „opakowań namiastkowych“, które — zgodnie z niniejszą listą towarów — należy umieszczać na subkontach 31 620 (81 620), 31 621 (81 621), 31 622 (81 622) i 31 623 (81 623), ale przechodziły przez nią w ilościach bardzo niewielkich, wówczas można te wszystkie opakowania księgować na jednym subkoncie oznaczonym numerami 31 620-31 623 (81 620-81 623). Przy tworzeniu subkont złożonych można łączyć tylko takie subkonta, na których towary mają być księgowane według tego samego miernika ilości.

Odwrotnie, w razie potrzeby szczegółowszego jeszcze podziału towarów, niż przewiduje lista niniejsza, można subkonta rozkładać dalej na subkonta sześciocyfrowe.

Dla towarów nie przewidzianych w niniejszej liście, a stanowiących przedmiot obrotu spółdzielni, należy otworzyć nowe konta względnie subkonta, oznaczając je odpowiednimi, nie zajętyymi jeszcze numerami.

Tak grupy 30—33, jak i grupy 80—83 dzielą się na takie same konta i subkonta i ta sama lista towarów odnosi się do nich; różnica jest tylko w numeracji, mianowicie symbole (numery) kont i subkont w grupach 30—33 zaczynają się od cyfry 3, symbole zaś kont i subkont w grupach 80—83 od cyfry 8. Jedyny wyjątek stanowi subkonto 33 501 „Eiereinlagerung“ — „Jaja zawapniowane“, którego miejsce w klasie 8 (grupa 83) zajmuje subkonto 83 501 „Eierauslagerung“ — „Jaja wyjęte z wapna“.

Grupy kont towarów komisowych i agencyjnych 30K-33K dzielą się na te same konta i subkonta, jakie wymienia niniejsza lista, czyli towary komisowe i agencyjne należy oznaczyć tymi samymi numerami, zaczynającymi się od cyfry 3, tylko z dodatkiem litery „K“.

$\frac{30}{80}$ Bodenerzeugnisse — Płody rolne

Symbole kl. 3	Warenbezeichnung	Mengen- einheit	Nazwa towaru	miernik ilości	Symbole kl. 8
300	Öl- und Hülsenfrüchte		<u>Rośliny oleiste i strączkowe</u>		800
	a) Ölfrüchte		a) Rośliny oleiste		
30000	Raps / Rübsen	kg	rzepak / rzepik	kg	80000
30001	Lein	kg	siemię lniane	kg	80001
30002	Mohn	kg	mak	kg	80002
30003	Senf	kg	gorczyca	kg	80003
30004	Hanf	kg	konopie	kg	80004
30005	Hederich	kg	łopucha	kg	80005

30006	Mais	kg	kukurydza	kg	80006
30007	Sojabohnen	kg	soja	kg	80007
30008	Sonnenblumenkerne	kg	ziarno słonecznika	kg	80008
30009	Kürbiskerne	kg	ziarno dyni (korbala)	kg	80009
30010	Mairrettich	kg	rzodkiew majowa (ziarno)	kg	80010
b) Hülsenfrüchte			b) Rośliny strączkowe		
30020	Erbsen	kg	groch	kg	80020
30021	Bohnen	kg	fasola	kg	80021
30022	Linsen	kg	soczewica	kg	80022
30023	Lupinen	kg	łubin	kg	80023
30024	Wicken	kg	wyka	kg	80024
30025	Peluschken	kg	peluszka	kg	80025
301	Futtermittel		Pasze treściwe		801
a) Mühlenprodukte			a) Odpadki z przemiału		
30100	Weizenkleie	kg	ospa (otręby) pszenna	kg	80100
30101	Roggenkleie	kg	ospa żytnia	kg	80101
30102	Haferkleie / -schalen	kg	ospa owsiana	kg	80102
30103	Gerstenkleie	kg	ospa jęczmienna	kg	80103
30104	Hirsekleie	kg	ospa z prosa	kg	80104
30105	Futtermehl	kg	otręby z domieszką mąki	kg	80105
b) Rückstände aus der Produktion der Ölmühlen			b) Pozostałości z produkcji olejarni		
30110	Rapskuchen / Schrot	kg	makuch rzepakowy wzgl. śruta	kg	80110
30111	Leinkuchen / Schrot	kg	makuch lniany wzgl. śruta	kg	80111
30112	Mohnkuchen / Schrot	kg	makuch makowy wzgl. śruta	kg	80112
30113	Sonnenblumenkuchen / Schrot	kg	makuch słonecznikowy wzgl. śruta	kg	80113
30114	Kürbiskuchen / Schrot	kg	makuch dyniowy wzgl. śruta	kg	80114
30115	Sojaschrot	kg	śruta ze soi	kg	80115
30116	Hanf Kuchen	kg	makuch konopny	kg	80116
30117	Hederichkuchen	kg	makuch łopuchowy	kg	80117
30118	Mairrettichkuchen	kg	makuch z rzepki majowej	kg	80118
c) Produkte der Zuckerfabriken			c) Produkty cukrowni		
30130	Melasse	kg	melasa	kg	80130
30131	Naßschnitzel	kg	wytłoki mokre	kg	80131
30132	Trockenschnitzel	kg	wytłoki suche	kg	80132
d) Produkte der Schlachthöfe			d) Produkty rzeźni		
30140	Fleischfuttermehl	kg	mąka mięsna	kg	80140
30141	Tierkörpermehl / Kadavermehl	kg	mąka z padliny	kg	80141
30142	Knochenmehl	kg	mąka kostna	kg	80142
30143	Blutmehl	kg	mąka z krwi	kg	80143
30144	Hornmehl als Futtermittel	kg	mąka rogowa (jako pasza)	kg	80144
30145	Fischmehl	kg	mąka rybia	kg	80145
e) Abfälle der Brauereien			e) Odpadki z browarów		
30150	Ausputzgerste	kg	pośląd jęczmienny	kg	80150
30151	Schwimmgerste	kg	jęczmień lekki	kg	80151
30152	Malzkeime	kg	kiełki słodowe	kg	80152
30153	Treber	kg	młuto	kg	80153
f) Mischfutter			f) Mieszanki pastewne		
30170	Pferdefutter	kg	pasza dla koni	kg	80170
30171	Schweinefutter	kg	pasza dla świń	kg	80171
30172	Rindermastfutter	kg	pasza do tuczenia bydła	kg	80172
30173	Milchleistungsfutter	kg	pasza mlekoopędna	kg	80173
30174	Kükenmischfutter	kg	pasza dla kurcząt	kg	80174
30175	Spezial-Beifutter (Futterkalk)	kg	specjalne pasze dodatkowe (wapno pastewne)	kg	80175
g) Sonstige Futtermittel			g) Inne artykuły pastewne		
30180	kohlensaurer Futterkalk (Schlämkkreide)	kg	węglan wapniowy pastewny (kreda pławiona)	kg	80180
30181	phosphorsaurer Futterkalk	kg	fosforan wapniowy pastewny	kg	80181
30182	Viehsalz	kg	sól bydłca	kg	80182
30183	Futterrüben	kg	buraki pastewne	kg	80183
302	Saatgut und Sämereien		Nasiona		802
a) Getreide			a) Zboża		
30200	Saatweizen	kg	pszenica siewna	kg	80200
30201	Saatroggen	kg	żyto siewne	kg	80201
30202	Saatgerste	kg	jęczmień siewny	kg	80202
30203	Saathafer	kg	owies siewny	kg	80203

b) Hülsenfrüchte

30210	Saaterbsen	kg
30211	Saathohnen	kg
30212	Saatlinsen	kg
30213	Peluschken	kg
30214	Lupinen	kg
30215	Wicken	kg
30216	Pferdebohnen	kg

e) Ölsaaten

30220	Saatraps	kg
30221	Saatrübsen	kg
30222	Saatlein	kg
30223	Saatmohn	kg
30224	Sonnenblumenkerne	kg
30225	Hanf	kg
30226	Senf	kg
30227	Leindotter	kg

d) Hackfrüchte

30235	Runkelkerne	kg
30236	Zuckerrüben	kg
30237	Futterrüben	kg

e) Kleesaaten

30240	Kleesaaten	kg
-------	------------	----

f) Grassaaten

30260	Grassaaten	
-------	------------	--

g) Sonstige Sämereien

30280	Esparsette	kg
30281	Seradella	kg
30282	Markstammkohl	kg
30283	Futtermalven	kg
30284	Buchweizen	kg
30285	Hirse	kg
30286	Saatmais	kg
30287	Möhrensamen	kg
30288	Phacelia	kg
30289	Rapko	kg
30290	Gemüsesamen	kg
30291	Kanariensamen	kg
30292	Spörgel	kg
30293	Sonstige diverse Sämereien	kg

303 Heil- und Gewürzkräuter,**Waldfrüchte und Pilze**

30300	Arzneikräuter einschl. Beeren und Waldfrüchte	kg
30350	Pilze im getrockneten Zustand	kg

304 Mühlenprodukte

30400	Weizenmehl	kg
30401	Roggenmehl	kg
30402	Gerstenmehl	kg
30403	Hafermehl	kg
30404	Maismehl	kg
30405	Mischmehl (Roggen- und Gerstenmehl)	kg
30410	Weizengrieß	kg
30411	Haferflocken	kg
30412	Gerstengraupen	kg
30413	Gerstengrütze	kg
30414	Hirsegrütze	kg
30415	Buchweizengrütze	kg
30450	Kaffee-Ersatzmischungen	kg

305 Getreide

30500	Weizen	kg
30501	Roggen	kg
30502	Gerste	kg
30503	Hafer	kg
30504	Getreidegemenge	kg
30510	Buchweizen	kg
30511	Hirse	kg
30512	Mais	kg

b) Plüdy strączkowe

kg	groch siewny	kg	80210
kg	fasola siewna	kg	80211
kg	soczewica siewna	kg	80212
kg	peluszka	kg	80213
kg	łubin	kg	80214
kg	wyka	kg	80215
kg	bób	kg	80216

c) Nasiona oleiste

kg	rzepak siewny	kg	80220
kg	rzepik siewny	kg	80221
kg	siemię lniane siewne	kg	80222
kg	mak siewny	kg	80223
kg	nasiona słonecznika	kg	80224
kg	siemię konopne	kg	80225
kg	gorczyca	kg	80226
kg	lnianka	kg	80227

d) Okopowe

kg	nasiona buraków z długim korzeniem	kg	80235
kg	buraki cukrowe	kg	80236
kg	buraki pastewne	kg	80237

e) Nasiona koniczyny

kg	nasiona koniczyny	kg	80240
----	-------------------	----	-------

f) Nasiona traw

kg	nasiona traw	kg	80260
----	--------------	----	-------

g) Inne nasiona

kg	esparseta	kg	80280
kg	seradela	kg	80281
kg	kapusta pastewna	kg	80282
kg	malwa pastewna	kg	80283
kg	gryka	kg	80284
kg	proso	kg	80285
kg	kukurydza siewna	kg	80286
kg	nasiona marchwi	kg	80287
kg	facelia	kg	80288
kg	rapko	kg	80289
kg	nasiona warzyw	kg	80290
kg	kanar	kg	80291
kg	szporek	kg	80292
kg	inne różne nasiona	kg	80293

Rośliny lecznicze i korzenne,

owoce leśne i grzyby 803

	ziola lecznicze łącznie z jagodami i owocami leśnymi	kg	80350
kg	grzyby suszone	kg	80451

Przetwory młynarskie

kg	mąka pszenna	kg	80400
kg	mąka żytnia	kg	80401
kg	mąka jęczmienna	kg	80402
kg	mąka owsiana	kg	80403
kg	mąka kukurydziana	kg	80404
kg	mąka miedzana (żytnio-jęczmienna)	kg	80405
kg	grysik pszenny	kg	80410
kg	płatki owsiane	kg	80411
kg	krupy jęczmienne	kg	80412
kg	kasza jęczmienna	kg	80413
kg	kasza jagłana	kg	80414
kg	kasza tatarszana	kg	80415
kg	namiastki kawy	kg	80450

Zboża

kg	pszenica	kg	80500
kg	żyto	kg	80501
kg	jęczmień	kg	80502
kg	owies	kg	80503
kg	mieszkanki	kg	80504
kg	gryka (tatarka)	kg	80510
kg	proso	kg	80511
kg	kukurydza	kg	80512

306	<u>Flachs, Hanf und Hopfen</u>		<u>Len, konopie i chmiel</u>	806
30600	Flachsfaser	kg	włókno lniane	kg 80600
30602	Flachstroh, roh und geröstet	kg	słoma lniana surowa i suszona	kg 80602
30604	Turbinenflachs	kg	włókno lniane maszynowe	kg 80604
30605	Langflachs	kg	włókno długie	kg 80605
30606	Flachswerg	kg	pakuły lniane	kg 80606
30610	Hanffaser	kg	włókno konopne	kg 80610
30611	Hanfstroh, roh und geröstet	kg	słoma konopna	kg 80611
30612	Turbinenhanf	kg	włókno konopne, maszynowe	kg 80612
30613	Langhanf	kg	włókno konopne długie	kg 80613
30614	Hanfwerger	kg	pakuły konopne	kg 80614
30650	Hopfen	kg	chmiel	kg 80650
30651	Hopfen (Galizien)	kg	chmiel (galicyjski)	kg 80651
307	<u>Kartoffeln und Kartoffelerzeugnisse</u>		<u>Ziemiaki i przetwory ziemniaczane</u>	807
	a) Kartoffeln		a) Ziemiaki	
30700	Speisekartoffeln	kg	ziemniaki jadalne	kg 80700
30701	Saatkartoffeln	kg	sadzeniaki	kg 80701
30702	Futterkartoffeln	kg	ziemniaki pastewne	kg 80702
30703	Fabrikkartoffeln	kg	ziemniaki fabryczne	kg 80703
	b) Kartoffelerzeugnisse		b) Przetwory ziemniaczane	
30750	Kartoffelstärke	kg	mąka ziemniaczana	kg 80750
30751	Kartoffelsirup	kg	syrop ziemniaczany	kg 80751
30752	Dextrine und Leime	kg	dekstryna i kleje	kg 80752
30753	Biercouleur	kg	barwik dla piwa	kg 80753
30754	Rübenkraut	kg	kapusta pastewna	kg 80754
30755	Sago	kg	sago	kg 80755
308	<u>Heu und Stroh</u>		<u>Siano i słoma</u>	808
30800	Heu	kg	siano	kg 80800
30801	Stroh	kg	słoma	kg 80801
309	<u>Gemüse, Obst, Südfrüchte und Trockenfrüchte</u>		<u>Jarzyny, owoce, owoce południowe i suszone</u>	809
30900	Gemüse, getrocknet oder gedörnt	kg	jarzyny suszone	kg 80900
30915	Gemüse in Salzlake	kg	jarzyny w roztworze solnym	kg 80915
30930	Frisch-Gemüse außer Blumenkohl	kg	jarzyny świeże poza kalafiorami	kg 80930
30940	Blumenkohl	kg	kalafior	kg 80940
30950	Frisch-Obst	kg	owoce świeże	kg 80950
30970	Zitronen	Kisten	cytryny	skrzynie 80970
30971	Apfelsinen / Orangen	kg	pomarańcze	kg 80971
30972	Mandarinen	kg	mandarynki	kg 80972
30973	Zedern	kg	owoce cedru	kg 80973
30980	Südfrüchte — Trockenfrüchte	kg	owoce południowe — owoce suszone	kg 30980
30990	Agrumenschalen, trocken oder in Salzlake oder Meerwasser	kg	skórki agrumenowe, suszone lub w roztworze solnym lub w wodzie morskiej	kg 80990

31 81 Bedarfsartikel — Artykuły dla gospodarstwa rolnego

310	<u>Düngemittel</u>		<u>Nawozy sztuczne</u>	810
31000	Stickstoffdüngemittel	kg	nawozy azotowe	kg 81000
31020	Kalidüngemittel	kg	nawozy potasowe	kg 81020
31040	Phosphorsäurehaltige Düngemittel	kg	nawozy fosforowe	kg 81040
31060	Düngekalke	kg	wapna nawozowe	kg 81060
31080	Mischdüngemittel	kg	mieszanki nawozowe	kg 81070
31090	Sonstige Handeldünger	kg	inne nawozy sztuczne	kg 81090
311	<u>Brennstoffe, Kraftstoffe und Schmierstoffe feste und flüssige</u>		<u>Materiały opałowe, pędne i smary, stałe i płynne</u>	
	a) Brennstoffe		a) Materiały opałowe	
31100	Steinkohlen	kg	węgiel kamienny	kg 81100
31110	Schmiedekohlen	kg	węgiel kowalski	kg 81110
31120	Koks	kg	koks	kg 81120
31130	Braunkohlen	kg	węgiel brunatny	kg 81130
31140	Brenntorf	kg	torf opałowy	kg 81140
31150	Brennholz	kg	drzewo opałowe	kg 81150
31151	Holzkohle	kg	węgiel drzewny	kg 81151
	b) Kraft- und Schmierstoffe		b) Materiały pędne i smary	
31160	Mineralölerzeugnisse des Mineralölmonopols	kg	przetwory olejów mineralnych Monopolu olejów mineralnych	kg 81160
	Vergaserkraftstoffe		materiały pędne benzynowe	
	Dieselmotorstoffe		materiały pędne Diesela	
	Petroleum		nafta	

			Öle und Fette				oleje i tłuszcze		
			Spindel- und Maschinenöle				oleje do wrzecion i maszyn		
			Motorenöle				oleje do motorów		
			Auto-Dieselmotoren-Öle und Fette				oleje i smary do motorów samochodowych Diesela		
			Traktorschmieröle				smary do traktorów		
			Besondere Schmieröle				smary specjalne		
			Fette				tłuszcze		
31170			Sonstige Auto- und Maschinenfette	kg			Inne smary samochodowe i do traktorów	kg	81170
31180			Sonstige technische Schmiermittel	kg			inne smary techniczne	kg	81180
31181			Technische Artikel	kg			artykuły techniczne	kg	81181
31182			Paraffin und Paraffinkerzen	kg			parafina i świece parafinowe	kg	81182
31183			Karbid	kg			karbid	kg	81183
312			Baustoffe				Artykuły budowlane		812
31200			Zement	kg			cement	kg	81200
31210			Baukalk	kg			wapno budowlane	kg	81210
31220			Natursteine, roh und bearbeitet	kg			kamienie naturalne surowe i obrobione	kg	81220
31230			Ziegelei-Erzeugnisse	Stück			wyroby ceglarskie	szt.	81230
31231			Ziegelei-Erzeugnisse	in ²			wyroby ceglarskie	m ²	81231
31240			Bedachungsmaterial	m ²			materiał do krycia dachów	m ²	81240
31241			Bedachungsmaterial	kg			materiał do krycia dachów	kg	81241
31250			Anstrich- und Isoliermittel	m ²			zaprawy do pociągania i izolacyjne	m ²	81250
31251			Anstrich- und Isoliermittel	kg			zaprawy do pociągania i izolacyjne	kg	81251
31260			Kunstbaustoffe	m ²			sztuczne materiały budowlane	m ²	81260
31261			Kunstbaustoffe	Stück			sztuczne materiały budowlane	szt.	81261
31270			Bauholz	m ³			drzewo budowlane	m ³	81270
31271			Holz-Fertigteile	Stück			gotowe części drewniane	szt.	81271
31272			Holz-Fertigbauten	Stück			komplety budowlane drewniane	szt.	81272
31280			Baueisen	Stück			żelazo do budowy	szt.	81280
31281			Baueisen	kg			żelazo do budowy	kg	81281
31282			Eisenfertigbauten	Stück			komplety budowlane żelazne	szt.	81282
313			Pflanzenschutz und Schädlingsbekämpfungsmittel				Środki dla ochrony roślin i zwalczania szkodników		813
31300			Saatgutbeizen	kg			zaprawy siewne	kg	81300
31310			Mittel gegen Schädlinge im Obst-, Garten- und Landbau	kg			środki przeciwko szkodnikom w rolnictwie i ogrodnictwie	kg	81310
31311			Mittel gegen Schädlinge	Stück			środki przeciwko szkodnikom	szt.	81311
31312			Mittel gegen Schädlinge im Obst-, Garten- und Landbau	m			środki przeciwko szkodnikom w rolnictwie i ogrodnictwie	m	81312
31320			Bekämpfungsmittel gegen Nager, Vögel und Kornkäfer	kg			środki do zwalczania gryzoniów, ptaków i chrząszczów	kg	81320
31321			Bekämpfungsmittel gegen Nager, Vögel und Kornkäfer	Stück			środki do zwalczania gryzoniów, ptaków i chrząszczów	szt.	81321
31330			Ungezieferbekämpfungsmittel	kg			środki do zwalczania robactwa	kg	81330
31331			Ungezieferbekämpfungsmittel	Stück			środki do zwalczania robactwa	kg	81331
31340			Unkrautbekämpfungsmittel	kg			środki do tępienia chwastów	kg	81340
31350			Pflanzliche Impf- und Wuchsstoffe und Bodendesinfektionsmittel	kg			środki do szczepienia roślin i do dezynfekcji ziemi	kg	81350
31351			Pflanzliche Impf- und Wuchsstoffe und Bodendesinfektionsmittel	Stück			środki do szczepienia roślin i do dezynfekcji ziemi	szt.	81351
31360			Konservierungs- und Silierungsmittel	kg			środki do konserwowania i zakiszania	kg	81360
31370			Reinigungs- und Desinfektionsmittel	kg			środki do czyszczenia i dezynfekcji	kg	81370
31371			Reinigungs- und Desinfektionsmittel	Stück			środki do czyszczenia i dezynfekcji	szt.	81371
31380			Tierische Heilmittel	Stück			środki lecznicze dla zwierząt	szt.	81380
31390			Pflanzenschutzgeräte	Stück			narzędzia dla ochrony roślin	szt.	81390
31391			Hilfsmittel im Obst- und Gartenbau	kg			środki pomocnicze w ogrodnictwie i warzywnictwie	kg	81391
314			Maschinengeräte und Ersatzteile				Maszyny, sprzęt i części wymienne		814
			a) Landmaschinen und Geräte				a) Maszyny rolnicze i narzędzia		
31400			Bodenbearbeitungsgeräte	Stück			narzędzia do uprawy roli	szt.	81400
31402			Erntevorbereitungsmaschinen	Stück			maszyny siewne	szt.	81402
31404			Erntemaschinen	Stück			żniwiarki	szt.	81404
31406			Erntebearbeitungsmaschinen	Stück			maszyny do obróbki plonów	szt.	81406
31408			Kraft- und Zugmaschinen	Stück			silniki i ciągniki	szt.	81408
31410			Sonstiger Hofbedarf	Stück			inne przedmioty dla gospodarstwa rolnego	szt.	81410
			b) Spezialmaschinen				b) Maszyny specjalne		
31412			Mühlen- und Getreidespeichereinrichtungen	Stück			urządzenia młynów i śpichrzów zbożowych	szt.	81412
31414			Maschinen und Geräte für Fleischereibedarf	Stück			maszyny i narzędzia rzeźnicze	szt.	81414
31416			Maschinen und Geräte für die Flachsaufbereitung	Stück			maszyny i narzędzia do obróbki lnu	szt.	81416
31418			Maschinen und Geräte für Bäckereien	Stück			maszyny i narzędzia dla piekarni	szt.	81418
31420			Geräte für die Kartoffelwirtschaft	Stück			narzędzia dla gospodarki ziemniaczanej	szt.	81420
31424			Geräte für die Bienenzucht	Stück			sprzęt pszczelarski	szt.	81424

31426	Geräte für die Viehzucht	Stück	sprzęt do hodowli bydła	szt.	81426
31428	Maschinen und Geräte für die Obst- und Gemüseverarbeitung	Stück	maszyny i narzędzia przetwórstwa owocowego	szt.	81428
31430	Geräte für die Schädlingsbekämpfung	Stück	narzędzia do zwalczania szkodników	szt.	81430
31432	Geräte und Apparate für Laboratorien	Stück	narzędzia i aparaty laboratoryjne	szt.	81432
31434	Geräte und Apparate für Laboratorien	kg	narzędzia i aparaty laboratoryjne	kg	81434
31436	Verschiedene Maschinen und Geräte	Stück	różne maszyny i narzędzia	szt.	81436
31438	Feldbahnengerät	Stück	Sprzęt kolejek wąskotorowych	szt.	81438
31440	Torfmaschinen	Stück	torfiarki	szt.	81440
31442	Büromaschinen	Stück	maszyny biurowe	szt.	81442
31444	Kücheneinrichtungen	Stück	urządzenia kuchenne	szt.	81444
31446	Werkzeugmaschinen	Stück	maszyny narzędziowe	szt.	81446
31448	Werkstattbedarf	Stück	wyposażenie warsztatu	szt.	81448
31450	Werkstattbedarf	kg	wyposażenie warsztatu	kg	81450
31452	Fahrzeuge	Stück	pojazdy	szt.	81452
31454	Waffen	Stück	broń	szt.	81454
31456	Radiogeräte	Stück	sprzęt radiowy	szt.	81456
c) Ersatzteile			e) Części wymienne		
31460	Ersatzteile	Stück	części wymienne	szt.	81460
31461	Ersatzteile	kg	części wymienne	kg	81461
d) Kraftfahrzeuge und Autoersatzteile			d) Samochody i części wymienne		
31480	Kraftfahrzeuge und Anhänger	Stück	samochody i przyczepki	szt.	81480
31485	Autoersatzteile	Stück	części wymienne do samochodów	szt.	81485
31486	Autoersatzteile	kg	części wymienne do samochodów	kg	81486
31487	Autoersatzteile	m	części wymienne do samochodów	m	81487
31488	Autoersatzteile	Büchse	części wymienne do samochodów	skrzynie	81488
315	Eisen und Eisenwaren		Żelazo i wyroby żelazne		815
31500	Walzwerkprodukte	kg	walcówka	kg	81500
31510	Eisenwaren	kg	wyroby żelazne	kg	81510
31520	Eisenwaren	Stück	wyroby żelazne	szt.	81520
31526	Eisenwaren	Orig. Kisten	wyroby żelazne	skrzynie oryg.	81526
31528	Eisenwaren	Dzdz.	wyroby żelazne	tuzin	81528
31530	Handelswerkzeuge	Stück	narzędzia handlowe	szt.	81530
31540	Landwirtschaftliche Behälter	Stück	naczynia rolnicze	szt.	81540
31550	Bäuerliche Geräte	Stück	przyrządy gospodarskie	szt.	81550
31365	Bäuerliche Bedarfsartikel für d. Vieh	Stück	przybory gospodarskie do hodowli bydła	szt.	81565
31570	Garten-Geräte	Stück	narzędzia ogrodnicze	szt.	81570
31585	Haus- und Küchengeräte	Stück	przybory domowe i kuchenne	szt.	81585
316	Verpackungsmittel		Opakowania		816
a) Säcke			a) Worki		
31600	Papiersäcke	Stück	worki papierowe	szt.	81600
31601	Papiergewebesäcke	Stück	worki z tkaniny papierowej	szt.	81601
31602	Jutesäcke	Stück	worki jutowe	szt.	81602
b) Papierverpackung			b) Opakowanie papierowe		
31610	Tüten, Beutel, Tütenpapier	kg	torebki papierowe, papier do wyrobu torebek	kg	81610
31611	Pergamentpapier	kg	papier pergaminowy	kg	81611
31612	Zellglas	m ²	arkusze celofanowe	m ²	81612
31613	Packpapier	kg	papier do pakowania	kg	81613
31614	Karton (Pappe)	kg	tektura	kg	81614
c) Austauschpackungen			c) Opakowania namiastkowe		
31620	Paraffinbecher	Stück	kubki parafinowe	szt.	81620
31621	Faltschachteln	Stück	pudełka do składania służące jako opakowanie	szt.	81621
31622	Packungen aus Zellulose, Kunstharz u. a.	Stück	opakowania z celulozy, sztucznej żywicy i in.	szt.	81622
31623	Pappdosen	Stück	pudełka tekturowe	szt.	81623
d) Kisten			d) Skrzynie		
31630	Fertige Kisten und Kistengarnituren	Stück	gotowe skrzynie i garnitury	szt.	81630
31631	Kisteneinsätze	Garnit.	wkłady do skrzyń	garnitury	81631
31632	Kisteneinsätze	Stück	wkłady do skrzyń	szt.	81632
31633	Holzwole	kg	wełna drzewna	kg	81633
e) Fässer aus Holz			e) Beczki z drzewa		
31640	Buttertonnen	Stück	beczki na masło	szt.	81640
31641	Kübel, Bottiche	Stück	kubły, kadzie	szt.	81641
31642	Fässer aus Holz aller Art	Stück	beczki drewniane do rozmaitych celów	szt.	81642
f) Körbe und sonstige Erzeugnisse aus Weiden			f) Koszyki i inne wyroby wikliniarskie		
31650	Fertige Körbe	Stück	gotowe koszyki	szt.	81650
31651	Faßreifen aus Weiden	Bund	obręcze z wikliny	wiązki	81651

g) Glasverpackung			
31660	Flaschen jeder Art	Stück	butelki wszelkiego rodzaju szt. 81660
31661	Gläser jeder Art	Stück	szkła różne szt. 81661
31662	Korken	Stück	korki szt. 31662
31663	Verschlüsse	Stück	zamknięcia szt. 81663
31664	Glashallons	Stück	balony szklane szt. 81664
h) Sonstiges			
31670	Wurstspeile, Rollmopsstifte	kg	szpilki do jelit, szpilki do rolmopsów kg 81670
31671	Bindevorrichtungen, Drahtschlingen	Stück	przyrządy do wiązania, pętle druciane szt. 81671
31672	Zigarettenpapier und Zigarettenhülsen	Kart.	bibułki i tułki do papierosów kart. 31672
31673	Papierbindfaden	kg	sznurek papierowy kg 81673
31674	Toilettenpapier	Roll.	papier toaletowy rul. 81674
31675	Papierservietten	Stück	serwetki papierowe szt. 81675
31676	Holzgelenkmatten, Strohmatten	Stück	maty drewniane, słomianki szt. 81676
31677	Weckklammern, Gummiringe	Stück	klamerki do, weków, pierścienie gumowe do weków szt. 81677
i) Büromaterialien			
31680	Schreibpapier, Durchschlagpapier	kg	papier do pisania, papier do przebitek kg 81681
31681	Kohlepapier	Kart.	kalki kart. 81681
31682	Schreibblocks	Stück	bloki do pisania szt. 81682
31683	Farbbänder	Stück	taśmy do maszyn do pisania szt. 81683
31684	Büromappen	Stück	teczki biurowe szt. 81684
31685	Kalender	Stück	kalendarze szt. 81685
31686	Heftmaschinen, Locher	Stück	maszynki do spinania, do dziurkowania szt. 81686
31687	Büroklammern	Schachteln	spinaczki pud. 81687
31688	Schreibstifte, Lineale, Federschalen, Stempelkissen, Stempelhalter	Stück	ołówki, linie, korytka do piór, poduszki do pieczętek, podstawki do pieczętek szt.
31689	Matritzen	Kart.	matryce kart. 81689
31690	Klebstoff	Dosen	klej biurowy puszki 81690
31691	Tinte	Liter	atrament l 81691
31692	Stempelfarbe	Fl.	farba do pieczętek fl. 81692
317	Textilien		
a) Technische Textilien			
31700	Erntebindegarn	kg	szpagat do wiązania snopków kg 81700
31701	Hanfbindfaden	kg	sznurek konopny kg 81701
31702	Nähzwirn	Dtzd.	nici maszynowe tuz. 81702
31703	Milchsehtücher, Filtertuch	m	plótno do cedzenia mleka, plótno filtracyjne m 81703
31704	Putzlappen	kg	ścierki do czyszczenia kg 81704
31705	Lederkernstücke	Stück	skóra (na stoły cukiernicze) szt. 81705
31706	Gummihandschuhe	Paar	rękawiczki gumowe pary 81706
31707	Gummidichtungen	kg	guma do uszczelniania kg 81707
31708	Gummischläuche	m	węże gumowe m 81708
31709	Gummischürzen	Stück	fartuchy gumowe szt. 81709
31710	Plauen	Stück	plachty brezentowe szt. 81710
b) Textilien und Bekleidung			
31730	Berufskleidung (Textilien)	Stück	ubrania robocze (włókiennicze) szt. 81730
31731	Berufskleidung (Papiergewebe)	Stück	ubrania zawodowe (z tkaniny papier.) szt. 81731
31732	Papiergewebeläufer	m	chodniki papierowe m 81732
31733	Strickwolle	kg	wełna do robót dzianych kg 81733
31734	Diverse Textilien	Stück	różne tekstylia szt. 81734
31735	Diverse Textilien	Paar	różne tekstylia pary 81735
31736	Diverse Textilien	m	różne tekstylia m 81736
31737	Diverse Textilien	Dtzd.	różne tekstylia tuz. 81737
31738	Textilien für Wollerfassung	Stück	tekstylia za oddaną wełnę kg 81738
31739	Textilien für Wollerfassung	Paar	tekstylia za oddaną wełnę pary 81739
31740	Textilien für Wollerfassung	m	tekstylia za oddaną wełnę m 81740
31741	Textilien für Wollerfassung	Dtzd.	tekstylia za oddaną wełnę tuz. 81741
c) Schuhwaren			
31750	Holzschuhe	Paar	buty drewniane pary 81750
31751	Strohüberschuhe	Paar	buty słomiane pary 81751
31752	Tuchhausschuhe	Paar	pantofle z tkaniny pary 81753
31753	Gummischuhe	Paar	buty gumowe pary 81753
d) Seilerwaren			
31760	Stränge, Gespannzügel	Paar	powroty, lejce pary 81760
31761	Stränge, Kuhstricke, Halfter, Pferdegeschirr	Stück	powrozy dla krów, uździenice, uprząż końska szt.
31762	Heuleinen, Hanfschnüre	kg	linki do wiązania siana, sznury konopne kg 81762
31763	Treibriemen	Stück	paszy napędowe szt. 81763
31764	Treibriemen	m	paszy napędowe m 81764
31765	Pferdekumte	Stück	chomąta szt. 81765
g) Opakowanie szklane			
h) Inne			
i) Materiały biurowe			
Artykuły włókiennicze			
a) Tekstylia techniczne			
b) Tekstylia i ubrania			
c) Obuwie			
d) Towary powroźnicze			

**318 Maschinen und Bedarfsartikel
für den Molkerei und Eiersektor**

31800	Molkereimaschinen	Stück
31820	Molkereigeräte	Stück
31835	Laboratoriumseinrichtungen und Geräte	Stück
31850	Molkereichemikalien	kg
31865	Sonstige Molkereibedarfsartikel	Stück
31880	Bedarfsartikel der Eierwirtschaft	Stück
31881	Eierstempelfarbe	kg

**Maszyny i artykuły potrzebne dla mleczarni
i jajczarni**

				818
	maszyny mleczarskie		szl.	81800
	narzędzia mleczarskie		szl.	81820
	narzędzia i urządzenia laboratoriów		szl.	81835
	chemikalia mleczarskie		kg	81850
	inne artykuły potrzebne mleczarniom		szl.	81865
	artykuły potrzebne jajczarniom		szl.	81880
	farba do znakowania jaj		kg	81881

**32
82 Nahrungs- und Genußmittel — Artykuły spożywcze**
320 Zucker

32000	Inland-Zucker	kg
32001	Ausfuhr-Zucker	kg

Cukier

				820
	cukier dla kraju		kg	82000
	cukier na wywóz		kg	82001

321 Kolonialwaren und Lebensmittel

32100	Buttermilch in Pulverform	Dosen
32101	Brühwürfel	Stück
32102	Brühpulver	kg
32103	Suppenwürze	kg
32104	Suppenwürze	Liter
32105	Kochfertige Suppen	kg
32106	Suppenpaste	kg
32107	Gemüsekonserven	kg
32108	Obstkonserven	kg
32109	Obstkonserven in Gläsern	Liter
32110	Eierteigwaren	kg
32111	Mandeln	kg
32112	Schwarzer Tee	kg
32113	Gelatinepulver	kg
32114	Hornmehl	kg
32115	Kartoffelstärkespeisemehl	kg
32116	Nährmehl	kg
32117	Ölsardinen	Dosen
32118	Pektin	kg
32119	Reis	kg
32120	Reisstärkepuder	kg
32121	Puddingpulver	kg
32122	Weizenstärkepuder	kg
32123	Milchzucker	kg
32124	Stärkezucker	kg
32125	Kunsthonig	kg
32126	Marmelade	kg
32127	Haferflocken für Kinder	kg
32128	Ovomaltine	Dosen
32129	Nutromilch	Dosen
32130	Nutromalt	Dosen
32131	Kindernährzwieback	kg
32132	Sanofarin	kg
32133	Phosphatine (Faliere)	Dosen
32134	Weinsteinsäure	kg
32135	Zitronensäure	kg
32136	Essenzen	Liter
32137	Aromen	Liter
32138	Lebertran	
32139	Kaffee, roh	kg

Towary kolonialne i środki spożywcze

				821
	maślanka w proszku		puszki	82100
	kostki bulionowe		szl.	82101
	proszek bulionowy		kg	82102
	przyprawa do zup		kg	82103
	przyprawa do zup		l	82104
	zupy gotowe		kg	82105
	pastą zupną		kg	82106
	konserwy jarzynowe		kg	82107
	konserwy owocowe		kg	82108
	konserwy owocowe w słojach		l	82109
	makaron z jajami		kg	82110
	migdały		kg	82111
	herbata		kg	82112
	żelatyna w proszku		kg	82113
	mąka rogowa		kg	82114
	ziemniaczana mączka spożywcza		kg	82115
	mączka odżywcza		kg	82116
	sardynki		puszki	32117
	pektyna		kg	82118
	ryż		kg	82119
	skrobia ryżowa zmielona na puder		kg	82120
	proszki budyniowe		kg	82121
	skrobia pszenna zmielona na puder		kg	82122
	cukier mleczny		kg	82123
	glukoza		kg	82124
	miód sztuczny		kg	82125
	marmolada		kg	82126
	płatki owsiane dla dzieci		kg	82127
	owomaltyna		puszki	82128
	mleko odżywcze (Nutromilch)		puszki	82129
	Nutromalt		puszki	82130
	sucharki odżywcze dla dzieci		kg	82131
	Sanofaryna		kg	82132
	Fosfatyna, Falière		puszki	82133
	kwask winowy		kg	82134
	kwask cytrynowy		kg	82135
	esencje		l	82136
	aromaty		l	82137
	tran			82138
	kawa niepalona		kg	82139

322 Gewürze (echte, Kunst- und Mischgewürze)

	a) echte Gewürze	
32200	Kümmel	kg
32201	Paprika (bulgarisch und ungarisch)	kg
32202	Thymian - Natur	kg
32203	Lorbeerlaub	kg
32204	Koriander - Natur	kg
	b) Kunst-Gewürze	
32240	Muskat-Ersatz	kg
32241	Kardamon-Ersatz	kg
32242	Zimt-Ersatz	kg
32243	Thymian-Ersatz	kg
32244	Pfeffer-Ersatz	kg
32245	Koriander-Ersatz	kg

Korzenie (prawdziwe, sztuczne i mieszane)

	a) Korzenie prawdziwe			822
	kminek		kg	82200
	papryka (bułgarska i węgierska)		kg	82201
	tymian naturalny		kg	82202
	liście bobkowe		kg	82203
	kolendra naturalna		kg	82204
	b) Namiastki korzeni			
	gąłka muszkatoowa, namiastka		kg	82240
	kardamon, namiastka		kg	82241
	cynamon, namiastka		kg	82242
	tymian, namiastka		kg	82243
	pieprz, namiastka		kg	82244
	kolendra, namiastka		kg	82245

c) Mischgewürze				e) Korzenie mieszane			
32280	Wurstmischgewürze		kg	korzenie do kielbas		kg	82280
323	Monopolwaren			Towary monopolowe			823
32300	Süßstoff A	Packung		środek słodzący A	pakiet		82300
32301	Süßstoff B	Packung		środek słodzący B	pakiet		82301
32302	Süßstoff C	Packung		środek słodzący C	pakiet		82302
32303	Süßstoff D	Packung		środek słodzący D	pakiet		82303
32304	Süßstoff E	Packung		środek słodzący E	pakiet		82304
32305	Dulcin	Packung		duleyna	pakiet		82305
32310	Trinkbranntwein	Liter		wódka	l		82310
32320	Speisesalz	kg		sól jadalna	kg		82320
32321	technisches Salz	kg		sól techniczna	kg		82321
32330	Zigaretten	Stück		papierosy	szt.		82330
32331	Tabak	kg		tytoń	kg		82331
32332	Streichhölzer	Pakete		zapałki	pakiet		82332
324	Bier und Spirituosen			Piwo i spirytualia			824
32400	Bier	Liter		piwo	l		82400
32410	Liköre	Liter		likiery	l		82410
32450	Fruchtsaft	Liter		soki owocowe	l		82450
325	Mineral- und Heilwasser, auch Salze			Wody mineralne i lecznicze, także sole			825
a) Mineralwasser				a) Wody mineralne			
32500	Tafelwasser „Krynica“	Fl. zu 1/2 Liter		woda stołowa krynicka	fl. 1/2 l		82500
32501	Tafelwasser „Morschin“	Fl. zu 1/2 Liter		woda stołowa morszyńska	fl. 1/2 l		82501
32502	Tafelwasser „Truskawiec“	Fl. zu 1/2 Liter		woda stołowa truskawiecka	fl. 1/2 l		82502
b) Heilwasser				b) Wody lecznicze			
32530	Heilwasser „Krynica“	Fl. zu 1/2 Liter		woda lecznicza krynicka	fl. 1/2 l		82530
32531	Heilwasser „Morschin“	Fl. zu 1/2 Liter		woda lecznicza morszyńska	fl. 1/2 l		82531
32532	Heilwasser „Truskawiec“	Fl. zu 1/2 Liter		woda lecznicza truskawiecka	fl. 1/2 l		82532
c) Salze				c) Sole			
32560	Morschin-Salz	kg		sól morszyńska	kg		82560
32561	Morschin-Salz	Flakons		sól morszyńska	flakon		82561
32562	Morschin-Salz	Schachteln		sól morszyńska	pud.		82562
Sonstige Nahrungsmittel				Inne środki spożywcze			826
32600	Beschlagnahme jüdische Sendungen			zarekwirowane przesyłki żydowskie			82600
327	Wein			Wino			827
32700	Wein	Liter		wino	l		82700
32701	Wein	Fl.		wino	fl.		82701
32702	Sekt	Fl.		szampan	fl.		82702
32710	Wein-Emballage: Flaschen			opakowanie wina: flaszki			
32711	Wein-Emballage: Korken			opakowanie wina: korki			
32712	Wein-Emballage: Stroh Hülsen			opakowanie wina: słomianki			
32713	Wein-Emballage: Kistengarnituren			opakowanie wina: garnitury do skrzynek			
32714	Wein-Emballage: Nägel und Band Eisen			opakowanie wina: gwoździe i obręcze			

33**83 Tiere und tierliche Nebenprodukte — Zwierzęta i produkty zwierzęce**

330	Zucht- und Nutzvieh			Bydło hodowlane i użytkowe			830
331	Fleisch und Fleischwaren			Mięso i wyroby mięsne			831
33100	Fleisch	kg		mięso	kg		83100
33120	Fleisch- und Wurstkonserven	kg		konserwy mięsne	kg		83120
33140	Innereien	kg		wnętrznosci	kg		83140
33160	Schlachtvieh, lebend	kg		hydło ubojowe, żywe	kg		83160
332	Tierische Nebenprodukte, auch Wolle			Zwierzęce produkty uboczne, także wlna			832
33200	Roßhaare	kg		włosie końskie	kg		83200
33201	Schweinshaare	kg		szczecina świńska	kg		83201
33202	Ziegenhaare	kg		włosie kozie	kg		83202
33203	Tierkörperhaare	kg		włosy zwierzęce	kg		83203
33204	Viehkammhaare	kg		wyczesane włosy z bydła	kg		83204
33205	Rehhaare	kg		sierść sarnia	kg		83205
33210	Rinderdärme	Bund		jelita hydłce	wiązki		83210
33211	Schweinedärme	Bund		jelita wieprzowe	wiązki		83211
33212	Schafdärme	Bund		jelita baranie	wiązki		83212
33213	Pferdedärme	Kompl.		jelita końskie	kompl.		83213
33220	Goldschlägerhäutchen	Stück		blonki kątnicowe	szt.		83220
33221	Kälbermagen	Stück		żołądki cielęce	szt.		83221
33222	Schweinemagen	Stück		żołądki wieprzowe	szt.		83222
33223	Blasen	Stück		pęcherze	szt.		83223
33224	Schlünde	Stück		przetyki	szt.		83224

33225	Butten	Stück			83225
33226	Fettenden	Stück			83226
33230	Blut	kg	kw	kg	83230
33231	Blutplasma (Blutkonzentrat)	kg	plazma krwi (zgęszczenie krwi)	kg	83231
33232	Rindergalle	kg	żółć wołowa	kg	83232
33233	Gemischte Galle	kg	żółć mieszana	kg	83233
33234	Gallenblasen	kg	woreczki żółciowe	kg	83234
33240	Rinderunterbeine	Gänge	nogi bydłce	porcje	83240
33241	Knochen	kg	kości	kg	83241
33242	Hörner	kg	rogi	kg	83242
33243	Hufe	kg	kopyta	kg	83243
33244	Klauen	kg	racice	kg	83244
33245	Leimleder	kg	skóra klejowa	kg	83245
33246	Ohren	kg	uszy	kg	83246
33247	Sehnen	kg	ścięgna	kg	83247
33248	Abfallfett	kg	tłuszcz odpadkowy	kg	83248
33249	Bauchspeicheldrüsen	kg	trzustki	kg	33249
33250	Magenschleimhaut	kg	błona śluzowa żołądka	kg	83250
33251	Eierstöcke	kg	jajniki	kg	83251
33252	Hoden	kg	jądra	kg	83252
33253	Gehirnanhänge	Stück	przysadki mózgowe	szt.	83253
33254	Nebennieren	kg	nadnercze	kg	83254
33255	Milz	kg	śledziona	kg	83255
33270	Silberfuchse	Stück	srebrne lisy	szt.	83270
33271	Karakulfelle	Stück	skórki karakulowe	szt.	83271
33280	Schafwolle	kg	włna owcza	kg	83280
33285	Zelluloiddarmzeichen		celuloidowe znaczkki do jelit		83285
33286	Naturin-Kunstdärme	m	sztuczne jelita „Naturin“	m	83286
33287	Cellophan-Kunstdärme	m	sztuczne jelita „Cellophan“	m	83287
33288	Walsroder-Kunstdärme	m	sztuczne jelita „Walsroder“	m	83288
33289	Kreasit-Kunstdärme	m	sztuczne jelita „Kreasit“	m	83289
33290	Pergament-Kunstdärme	m	sztuczne jelita „Pergament“	m	83290
33291	U.-Därme-Kunstdärme	Stück	sztuczne jelita „U.-Därme“	szt.	83291
33292	Sanipell-Kunstdärme	Stück	sztuczne jelita „Sanipell“	szt.	83292
333	Milcherzeugnisse		Mleko i przetwory mleczne		833
33300	Butter	kg	masło	kg	33300
33310	Butterschmalz	kg	masło topione	kg	83310
33320	Käse	kg	ser	kg	83320
33330	Käse	Stück	ser	szt.	83330
33340	Speisequark	kg	twaróg jadalny	kg	83340
33345	Trockenquark	kg	twaróg suchy	kg	83345
33350	Kasein	kg	sernik (kazeina)	kg	83350
33360	Vollmilchpulver	kg	mleko pełne w proszku	kg	83360
33361	Magermilchpulver	kg	mleko zbierane w proszku	kg	83361
33362	Buttermilchpulver	kg	maślanka w proszku	kg	83362
33370	Kondensmilch, ungezuckert	Dosen je 170 g	mleko kondensowane nie cukrzzone	puszki po 170 g	83370
33371	Kondensmilch, ungezuckert	Dosen je 400 g	mleko kondensowane nie cukrzzone	puszki po 400 g	83371
33375	Kondensmilch, gezuckert	Dosen je 170 g	mleko kondensowane cukrzzone	puszki po 170 g	83375
33376	Kondensmilch, gezuckert	Dosen je 400 g	mleko kondensowane cukrzzone	puszki po 400 g	83376
33377	Kondensmilch, gezuckert	Dosen je 10 kg	mleko kondensowane cukrzzone	puszki po 10 kg	83377
334	Öle und Fette (pflanzliche und tierische)		Oleje i tłuszcze (roślinne i zwierzęce)		834
	a) Pflanzliche Rohöle		a) Surowe oleje roślinne		
33400	Raps/Rüb-Öl (roh)	kg	olej rzepakowy (surowy)	kg	83400
33401	Lein-Öl (roh)	kg	olej lniany (surowy)	kg	83401
33402	Mohn-Öl (roh)	kg	olej makowy (surowy)	kg	83402
33403	Senf-Öl (roh)	kg	olej gorczyczny (surowy)	kg	83403
33404	Hanf-Öl (roh)	kg	olej konopny (surowy)	kg	83404
33405	Hederich-Öl (roh)	kg	olej z łopuchy (surowy)	kg	83405
33406	Mais-Öl (roh)	kg	olej z kukurydzy (surowy)	kg	83406
33407	Soja-Öl (roh)	kg	olej sojowy (surowy)	kg	83407
33408	Sonnenblumen-Öl (roh)	kg	olej słonecznikowy (surowy)	kg	83408
33409	Kürbis-Öl (roh)	kg	olej z dyni (surowy)	kg	83409
33410	Mairettich-Öl (roh)	kg	olej z rzepki majowej (surowy)	kg	83410
	b) Pflanzliche Speiseöle		b) Oleje roślinne jadalne		
33420	Raps/Rüb-Öl	kg	olej rzepakowy	kg	83420
33421	Lein-Öl	kg	olej lniany	kg	83421
33422	Mohn-Öl	kg	olej makowy	kg	83422
33423	Senf-Öl	kg	olej gorczyczny	kg	83423
33424	Hanf-Öl	kg	olej konopny	kg	83424
33425	Hederich-Öl	kg	olej z łopuchy	kg	83425
33426	Mais-Öl	kg	olej z kukurydzy	kg	83426
33427	Soja-Öl	kg	olej sojowy	kg	83427

33428	Sonnenblumen-Öl	kg	olej słonecznikowy	kg	83428
33429	Kürbis-Öl	kg	olej z dyni	kg	83429
33430	Mairettich-Öl		olej z rzepki majowej	kg	83430
c) Pflanzliche Abfall-Öle und Fettsäure					
33440	Abfall-Öle	kg	e) Roślinne oleje odpadkowe i kwasy tłuszczowe		
33445	Fettsäure	kg	oleje odpadkowe	kg	83440
d) Pflanzliche und tierische Speisefette					
33450	Talg	kg	kwasy tłuszczowe	kg	83445
33451	Schweine-Schmalz	kg	d) Roślinne i zwierzęce tłuszcze jadalne		
33452	Gänse-Schmalz	kg	łój	kg	83450
33453	Knochenfett	kg	smalec wieprzowy	kg	83451
33460	Margarine	kg	smalec gęsi	kg	83452
335	Eier und Geflügel		tłuszcz kostny	kg	83453
a) Eier					
33500	Frisch-Ei	Stück	margaryna	kg	83460
33501	Eiereinlagerung	Stück	Jaja i drób		835
33502	Gefriervollei	kg	a) Jaja		
33510	Eiaustauschstoffe	kg	jaja świeże	szt.	83500
b) Geflügel					
33520	Geflügel, lebend	Stück	zamagazynowanie jaj	szt.	83501
33521	Geflügel, geschlachtet	kg	mrożone jaja pełne	kg	83502
c) Honig					
33530	Bienenhonig	kg	artykuły do wymiany jaj	kg	83510
d) Federn					
33540	Geflügelfedern (Bettfedern)	kg	b) Drób		
33541	Schmuckfedern	kg	drób żywy	szt.	83520
33542	Gänse-daunen-felle	Stück	drób bity	kg	83521
e) Chemikalien					
33550	Chemikalien für die Eier- und Geflügel-einlagerung	Stück	c) Miód		
f) Prämienswaren					
33570	Eierzucker	kg	miód pszczelny	kg	83530
33571	Geflügelzucker	kg	d) Pierze		
33572	Bienenzucker	kg	pierze z drobiu na pościel	kg	83540
33573	Prämienswaren für Federn	kg	pióra do ozdoby	kg	83541
336	Fischwirtschaft		skórki z puchem gęsim	szt.	83542
a) Seefische (frisch, gesalzen, getrocknet und geräuchert)					
33600	Salzheringe	Faß	e) Chemikalia		
33601	Heringe, leicht gesalzen	kg	chemikalia do zamagazynowania jaj i drobiu	szt.	83550
33602	Heringe, frisch	kg	f) Towary premiowe		
33603	Schollen, gesalzen	Faß	cukier za jaja	kg	83570
33604	Kabeljau, gesalzen	Faß	cukier za drób	kg	83571
33605	Thunfisch, gesalzen	kg	cukier za miód	kg	83572
33606	Anchovis, gesalzen	kg	towary premiowe za pierze	kg	83573
33607	Stinte, gesalzen	kg	Ryby		836
33608	Kaulbarsch	kg	a) Ryby morskie (świeże, solone, suszone i wędzone)		
33609	Stockfisch, getrocknet	kg	śledzie solone	beczki	83600
33610	Klippfisch, getrocknet	kg	śledzie lekko solone	kg	83601
33611	Räucheraal	kg	śledzie świeże	kg	83602
b) Süßwasserfische					
33630	Karpfen	kg	flądry solone	beczki	83603
33631	Hechte	kg	dorsz (kabeljau) solony	beczki	83604
33632	Zander	kg	tuńczyk solony	kg	83605
33633	Schleie	kg	anszowi solony	kg	83606
c) Krebse und Schalthiere					
33640	Krebse	Stück	stynka solona	kg	83607
33641	Schildkröten	kg	jazgarz	kg	83608
33642	Seemuscheln	kg	sztokfisz suszony	kg	83609
33643	Seemuschelfleisch, leicht gesalzen	kg	klipfisz suszony	kg	83610
33644	Austern	Stück	węgorz wędzony	kg	83611
d) Fischkonserven und -pasten					
33650	Fischkonserven	Dosen	b) Ryby słodkowodne		
33660	Fischkonserven	kg	karpie	kg	83630
33670	Fischpasten	kg	szczupaki	kg	83631
e) Rohr, Schilf, Schilfkolben und Binsen					
33680	Rohr	Bund	sandacze	kg	83632
33685	Schilf	Bund	liny	kg	83633
33686	Schilfkolben	kg	e) Raki, żółwie i mięczaki		
33690	Binsen	kg	raki	szt.	83640
			żółwie	kg	83641
			muszle morskie	kg	83642
			mięso muszli morskich (lekko solone)	kg	83643
			ostrygi	szt.	83644
			d) Konserwy rybne i pasty		
			konserwy rybne	puszki	83650
			konserwy rybne	kg	83660
			pasty rybne	kg	83670
			e) Trzcina, szuwar, pałka wodna, rogoża		
			trzcina	wiązki	83680
			szuwar	wiązki	83685
			pałki wodne	kg	83686
			rogoża	kg	83690

Objaśnienia do planu kont

W Spółdzielcy nr. 9 ogłoszono „Plan kont dla rolniczych spółdzielni towarowych“, mający obowiązywać spółdzielnie rolniczo-handlowe od 1. 7. 1943. Poniżej dajemy objaśnienia do tego planu kont.

Objaśnienia niniejsze ograniczają się do planu kont, nie zajmują się sprawami techniki księgowania. Uważać je

Klasy planu kont, jak widać, oznaczają się zawsze jedną cyfrą. W klasach mieszczą się grupy kont, które oznaczają się dwiema cyframi (np. 00 albo 10 itp.). W grupach kont mieszczą się konta szczegółowe, oznaczone trzema cyframi (np. 010 albo 500 itd.). Konta szczegółowe można dzielić na subkonta oznaczone czterema, pięcioma, a jeżeli potrzeba, i więcej cyframi.

Niniejszy plan kont obowiązuje spółdzielnie rolniczo-handlowe należące do Związku Rewizyjnego. Bez zgody tego ostatniego nie wolno czynić żadnych zmian w planie kont, nie wolno też uzupełniać go w ramach klas nowymi grupami kont. Wolno natomiast w grupach kont dodawać nowe konta (szczełogowe) lub zużytkowywać istniejące tam wolne miejsca (np. 016, 152), jak również wolno dzielić konta na subkonta. Przy cyfrowaniu jednak powinien być zawsze zachowany układ dziesiętny, na jakim opiera się omawiany plan kont.

Spółdzielniom mniejszym, gdzie ilość transakcyj danego rodzaju bywa nieduża, pozwala się łączyć konta pokrewne w jedno konto. Numer takiego konta będzie numerem złożonym z numerów wszystkich tych kont niniejszego planu, jakie weszły do konta złożonego. Np. spółdzielnia, prowadząca przedsiębiorstwo uboczne niewielkich rozmiarów, uważa za wystarczające prowadzenie na jednym koncie kosztów administracyjnych, ubezpieczenia, utrzymania nieruchomości i materiałów pośrednich, które to koszty w grupie 55 mają być księgowane na kontaktach 552-555. W tym celu zakłada spółdzielnia jedno konto złożone, oznaczone numerem 552-555 i nazwane np. koszty rzeczowe. Można w taki sposób w ramach niniejszego planu kont znacznie ograniczyć ilość kont prowadzonych przez spółdzielnię. Nie wolno jednak przy łączeniu kont iść za daleko i robić takich połączeń, któreby utrudniały spółdzielni zestawienie sprawozdania rocznego, a bilansu oraz rachunku strat i zysków w szczególności. Projekt kont złożonych winien być przedstawiony przez spółdzielnię do zatwierdzenia Okręgowemu Związkowi.

należy za tymczasowe. Wiele zagadnień wymaga jeszcze wyjaśnienia, różne punkty trzeba uzupełnić. Spółdzielnie bardzo ułatwią Związkowi wyczerpujące opracowanie objaśnień, jeżeli w niedługim czasie nadesłają do Związku zapytania i wątpliwości, jakie nasuwa praktyka, a na które nie znajdują odpowiedzi w niniejszych objaśnieniach lub uważają odpowiedź za niedość wyczerpującą i jasną.

Do Związku Rewizyjnego winna się zwrócić każda spółdzielnia w razie jakichkolwiek wątpliwości przy stosowaniu planu kont.

Spółdzielnia musi stale posiadać rejestr kont w formie księgi związanej, obejmującej wszystkie konta i subkonta. Jaką spółdzielnia prowadzi, a zbudowany zgodnie z załączonym planem kont i niniejszymi objaśnieniami doń. Rejestr kont w formie księgi związanej winien odpowiadać postanowieniom artykułu 55 § 3 polskiego Kodeksu Handlowego.

Poniżej podajemy objaśnienia poszczególnych klas, grup kont oraz kont szczełogowych, zawartych w każdej klasie względnie grupie kont.

KLASA 0

Konta majątku stałego i kapitałowe

W klasie 0 mieszczą się konta mało ruchliwe, na których zmiany względnie przesunięcia zachodzą rzadko. Należą do nich konta majątku stałego (00-05) i wierzytelności długoterminowe (06), jako konta aktywne. Dalsze konta — kapitału i rezerw (08) oraz zobowiązań długoterminowych (07) — są kontami pasywnymi. Wreszcie należy tu grupa 09, gdzie mieszczą się konta potrzebne tylko przy zamknięciu rocznym lub przy obrachunkach okresowych.

Grupa 00: Grunty i budynki

Grupa kont 00 obejmuje majątek nieruchomy, mianowicie grunty oraz takie budynki, które stoją na własnym gruncie spółdzielni. Budynki na gruncie obcym mieszczą się w grupie 04.

Grunty niezabudowane winny mieć oddzielne konto (000), a grunty zabudowane — bez wartości budynków — oddzielne (001). Następnie, na osobnych kontaktach prowadzić budynki mieszkalne (002), budynki gospodarcze (003) i budynki fabryczne (004), czego wymagają względy amortyzacji. Z tych samych względów może okazać się po-

Czytajcie uważnie „Spółdzielcę“!

Każda spółdzielnia z reguły prenumeruje jeden egzemplarz „Spółdzielcy“, który w większej ilości wypadków w ogóle nie bywa czytany, albo też po przeczytaniu przez jednego członka Zarządu lub pracownika bywa odkładany. Zdarzało się n. p., że mimo, iż w „Spółdzielcy“ wydrukowano nowy plan kont i objaśnienia do niego, spółdzielnie niektóre zwracały się do Związków Okręgowych z zapytaniami o nowy plan kont, co świadczy, że czasopismo w tych spółdzielniach zupełnie nie bywa czytane.

Postępowanie takie nie ma najmniejszego uzasadnienia. „Spółdzielnia“ jest czasopismem w jak naszczerszym znaczeniu tego słowa aktualnym, nie zajmuje się zagadnieniami teoretycznymi i zasadniczymi w dziedzinie spółdzielczości, a poświęcone jest przede wszystkim informowaniu spółdzielni o aktualnych zarządzeniach i rozporządzeniach, a w praktyce podatkowej związanymi z nią trudnościami. Większość łamów czasopisma, poświęcona jest poradom

prawnym oraz zagadnieniom rachunkowości spółdzielni, a więc dziedzinom, w których pełno jest braków i niedomagań w naszym życiu spółdzielczym.

Proponujemy zarządom, aby wprowadziły w swoich spółdzielniach praktykę kolejnego czytania przez każdego pracownika spółdzielni lub czynnego członka Zarządu czasopisma. Urządzić to można w ten sposób, że każdy numer Spółdzielcy będzie obchodził obiegiem po całym biurze i każdy kierownik działu lub pracownik przeczyta sobie to, co go specjalnie interesuje. Układ czasopisma jest do tego stopnia przejrzysty, że nie ma kłopotu z szukaniem i czytaniem wszystkiego, ażeby dojść do aktualnej i właśnie poszukiwanej wiadomości. Każdy kolejny pracownik po przeczytaniu numeru i ewentualnie po wynotowaniu sobie potrzebnych ustępów, podaje następnie pismo innemu koledze. Dwa tygodnie, jakie dzielą ukazanie się jednego numeru od drugiego na pewno wystarczą na to, aby wszyscy pracownicy Spółdzielni przeczytali „Spółdzielcę“.

trzebny dalszy podział danego rodzaju budynków na budynki

- a) murowane masywnie
- b) drewniane i z tzw. muru pruskiego.

Na kontach 002-004 figurują budynki bez wartości gruntów na jakich stoją. Gdyby z takich lub innych przyczyn spółdzielnia nie знаła wartości samego budynku i samego gruntu, a tylko wartość łączną, wówczas należy taki budynek z gruntem umieścić na innym, otwartym ad hoc koncie w grupie 00 np. 005.

Fakt, że pewien grunt lub budynek należący do spółdzielni nie służy właściwemu celowi przedsiębiorstwa, wskazane jest uwidocznic przez podzielenie odpowiedniego konta na subkonta względnie przez otwarcie dlań osobnego konta w grupie 00.

Grupa 01: Maszyny i urządzenia maszynowe, tabor

Do tej grupy wchodziły maszyny, urządzenia maszynowe, samochody, bocznice kolejowe i tabor; nie umieszcza się tu maszyn biurowych.

Maszyny dzielą się na stopniowo i jednorazowo amortyzowane (konto 010 i 011).

Do maszyn i aparatów jednorazowo amortyzowanych należą wymienione w okólniku polskiego Ministra Skarbu z dn. 2.1. 1939 r. L. D. V. 27277/2/38 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 1 z 1939 r. poz. 25) pod A) oraz te maszyny, których cena zakupu nie przekracza zł. 200. (Zob. Spółdzielca nr 3 z 1941 r. str. 52).

Konta 013 i 014, przeznaczone dla samochodów ciężarowych i osobowych, należy podzielić na subkonta, tak aby osobno mógł być prowadzony koszt nabycia samochodów, których wartość została całkowicie odpisana, zgodnie z wymienionym wyżej okólnikiem Min. Skarbu, a osobno koszt nabycia samochodów nabytych w latach poprzednich, których wartość nie została całkowicie odpisana, przy których więc nie zrobiono użytku z wymienionego okólnika.

Przy księgowaniu na koncie 012 „Bocznice kolejowe“ należy rozróżnić pomiędzy wydatkiem na nawierzchnię kolejową, a wartością nabycia gruntu, na którym się ona znajduje. Wartość gruntu wchodzi do grupy 00 na konto „Grunty zabudowane“ (001), podczas gdy wydatki na wybudowanie nawierzchni winny się znaleźć na koncie 012. Na koncie „Bocznice kolejowe“ umieszczać należy także wydatki na ewentualną kolejkę wąskotorową, służącą do przewozu towarów od kolei do zakładów spółdzielni. — W grupie 01 księguje się tylko takie bocznice kolejowe, które znajdują się na własnym gruncie spółdzielni. Bocznice kolejowe na gruncie obcym umieszczać należy w grupie 04.

Grupa 02: Inny inwentarz przedsiębiorstwa

Tą grupą kont należy obejmować wszystkie wydatki na urządzenie biur, magazynów, sklepów, mieszkań służbowych, warsztatów i przedsiębiorstw ubocznych.

Odnośnie przedmiotów jednorazowo amortyzowanych odsyłamy do wyżej wspomnianego okólnika polskiego Ministra Skarbu z dn. 2 stycznia 1939 r.

Ruchomości, których cena zakupu nie przekracza 200 zł, tu księguwać nie należy, lecz przeprowadzać przez „Konta kosztów“ klasy 4 wzgl. 5. Spis tych ruchomości ma być robiony tylko ilościowo w księdze inwentarzowej. Na koncie 025 „Urządzenia przedsiębiorstw ubocznych“ księguwać należy narzędzia i inne przedmioty, służące temu warsztatowi, nie obejmuje ono natomiast przedmiotów biurowych, maszyn do pisania, liczenia itd., używanych w przedsiębiorstwie ubocznym. Dla tych ostatnich należy wykonać konta: 020, 021, wzgl. 028. Narzędzia, o ile służą przedsiębiorstwu głównemu, należy księguwać na koncie 026.

Zwierzęta, nie używane w taborze w charakterze zwierząt pociągowych i nie sprzedawane jako towar, umieszcza się na koncie 029 „Inwentarz żywy“. Na tym koncie należy księguwać np. psy podwórzowe.

Grupa 03: Nieruchomości i ruchomości w budowie

Na koncie 030 „Nieruchomości w budowie“ księguje się wszelkie wydatki na cele nowych budowli, jeżeli dokonano już obliczeń nie budzących zastrzeżeń, a wykonane prace przyjął biegły budownictwa. Zaliczki dla przedsiębiorstw budowlanych, za które prace wykonano, a których do czasu zamknięcia rocznego (bilansu) jeszcze nie rozliczono, przenosi się przy końcu roku sumarycznie na konto 030 „Nieruchomości w budowie“ (patrz objaśnienia do konta 161). W następnym roku operacyjnym trzeba z powrotem przeksięguwać (wystornować) omawiane pozycje, aby saldo zaliczek na budowę było zgodne z saldem na koncie 161 „Zaliczki budowlane“. Z chwilą ukończenia budowy należy dokonać przeksięgowania do grupy kont 00 „Grunty i budynki“, względnie do grupy 04 „Prawa majątkowe“. — Przy prowadzeniu kilku różnych budowli należy założyć dla nich oddzielne konta w grupie kont 03. — Jeżeli spółdzielnia prowadzi budowę nieruchomości we własnym zarządzie i na własne ryzyko, wówczas wydatki narastające w związku z tą budową księguje się również w grupie 03.

Podobnie księguje się na koncie 035 „Ruchomości w budowie“ kwoty wydatkowane na cele wytworzenia przedmiotów ruchomych, np. meble, montowanie motocykli itp. Z chwilą gdy przedmiot jest gotów, należy dokonać przeksięgowania na odpowiednie konto w grupie 01 względnie 02. Wytwarzanie ruchomości i inne prace przy nich uskuteczniane we własnych warsztatach spółdzielni obciążają dany warsztat, prowadzony księgowo w klasie 5 lub jako wydzielone przedsiębiorstwo uboczne.

Grupa 04: Prawa majątkowe

W grupie kont 04 prowadzić należy konta budowli na obcej własności, inwestycji w obcej własności, koncesyj, patentów, licencji itp.

Dla budynków stojących na obcym gruncie, jeżeli zawarto odpowiednią umowę (o służebność gruntową, o prawo użytkowania itd.), przeznaczone jest konto 040; jeżeli zaś takiej umowy nie ma — konto 041.

Podobnie, inwestycje przeprowadzane przez spółdzielnię w budynkach obcych, gdy spółdzielnia posiada umowę dzierżawy księguwać należy na koncie 042, jeżeli takiej umowy nie posiada — na koncie 043.

Spółdzielnie, które zbudowały bocznice kolejowe na gruntach obcych, winny otworzyć dla nich konta w tej grupie kont, również z uwzględnieniem okoliczności, czy jest umowa, czy nie.

Rozróżnienie faktu istnienia względnie nie istnienia umowy jest we wszystkich wypadkach ważne ze względów amortyzacyjnych.

Na dalszych kontach umieszczać należy posiadane ewentualnie przez spółdzielnię koncesje, np. koncesja na sprzedaż wyrobów Monopolu Spirytusowego, następnie różne prawa używalności, licencje itp. O ile koncesje itp., pochodzące z przed wojny 1939 roku, nie są poparte żadnymi dokumentami, należy księguwać je na odnośnym koncie, podając symboliczną wartość 1 złotego.

Grupa 05: Udziały własne

W tej grupie kont należy wykazywać udziały np. w innych spółdzielniach, w Centralnej Kasie Spółek Rolniczych itd. Jeżeli spółdzielnia posiada udziały w innych przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych, np. w młynach, fabrykach przetworów owocowych, cukrowniach, wytwórniach kapusty kiszzonej, należy je wykazać w tej grupie

na koncie 052. Obejmuje ono również udziały w zlikwidowanych już: Związku Gospodarczym Spółdzielni Rolniczo-Handlowych i Syndykacie Spółdzielni Rolniczych. Udziały te należy podać na odnośnym koncie w wartości najmniej 1 zł.

Na koncie 053 znajdują się akcje Banku Związku Spółek Zarobkowych nabyte przez niektóre spółdzielnie jako udział.

Papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu i charakterze lokatu kapitału (np. obligacje, listy zastawne, długoterminowe pożyczki państwowe) należy księgować na koncie 054.

Papiery wartościowe spisane na straty, winny być umieszczone na koncie 053 wzgl. 054 ewidencyjnie, w wartości symbolicznej 1 zł.

Grupa 06: Wierzytelności długoterminowe

Do grupy 06 wchodzi ewentualne wierzytelności długoterminowe, a w tym wierzytelności skonwertowane i hipoteczne. Również kaucje o charakterze długoterminowym, złożone przez spółdzielnię, np. kaucje za korzystanie z licznika dla prądu elektrycznego, winny znaleźć się w tej grupie kont. Za wierzytelności długoterminowe należy uważać wszystkie, których termin płatności ma nastąpić po roku i dłużej.

Grupa 07: Zobowiązania długoterminowe

W grupie 07 księguje się zobowiązania długoterminowe, np. zobowiązania, które na skutek konwersji stały się długoterminowymi, oraz hipoteki ustanowione przez spółdzielnię na jej własności. Ewentualnie istniejące jeszcze z przed wojny (1939 r.) krótko- i długoterminowe wkłady oszczędnościowe, przyjęte przez spółdzielnię od członków lub innych osób, księguje się na koncie 072 „Pożyczki“.

Gdyby spółdzielnia, która przyjmuje od pracowników w charakterze zabezpieczenia kaucje i zastawy w gotówce, używała tej gotówki jako kapitału obrotowego, należałoby takie kaucje i zastawy księgować w grupie 07 na osobnym koncie np. 073. O ile jednak pieniądze złożone, zostały w jakimś banku na koncie zablokowanym, umieszcza się je w klasie 1, mianowicie na dwóch subkontach, czynnym i biernym, prowadzonych pod numerem konta 193 „Kaucje i inne zabezpieczenia“.

Wszystkie zobowiązania, których czas trwania przekracza jeden rok, uważa się za długoterminowe.

Grupa 08: Kapitał i rezerwy

Grupa 08 powinna obejmować całkowity kapitał własny.

Dwa konta przeznaczone zostały dla udziałów członkowskich, mianowicie na koncie 080 księgowane będą udziały należące do osób fizycznych, a na koncie 081 udziały należące do osób prawnych.

Udziały członków teraz nieobecnych, wpłacone przed wojną, należy pozostawić na kontach „Udziały członków“. O ile jednak któraś z tych osób przestanie być członkiem spółdzielni na skutek postanowienia władz spółdzielni, albo z innych przyczyn, należy przenieść wpłaconą kwotę na konto 166 „Różne wierzytelności i zobowiązania“. Jeżeliby tej kwoty nie podjęto w ciągu 5 lat od chwili ustania przynależności do spółdzielni, należy przeksięgować ją na konto 082 „Fundusz zasobowy“.

Wpisowe (opłaty wstępne), uiszczane przez członków przy wstępowaniu do spółdzielni, należy księgować na koncie 082 „Fundusz zasobowy“.

Na koncie 083 „Niepodzielny fundusz obrotowy“ księguje się wszystkie rezerwy, które tworzone są dobrowolnie i nie mają określonego przeznaczenia. Jeżeliby tak powstała rezerwa miała określone przeznaczenie (np. na cele jakiejś budowy, na wypadek spadku cen), wówczas prowadzi się ją na koncie 084 „Fundusze celowe“.

Zdarza się, że rolnicy wpłacają przypadają na nich udziały w spółdzielni, ale odmawiają podpisania deklaracji: wpływające kwoty należy księgować na jednym z subkonta konta 085 „Rezerwa specjalna“. Gdyby później któryś z rolników został członkiem, należy wpłaconą przezeń kwotę przeksięgować z konta „Rezerwa specjalna“ na konto „Udziały członków fizycznych“.

Grupa 09: Równoważniki wartości, sumy zarezerwowane i rozliczenia międzyokresowe

W grupie 09 występują trzy rodzaje kont; wspólną ich cechą jest, że korzysta się z nich tylko przy zamknięciu rocznym lub przy obrachunkach okresowych. Są to:

- a) Równoważniki wartości
- b) Sumy zarezerwowane
- c) Rozliczenia międzyokresowe.

Ad a) Na kontach równoważników wartości (090 i 091) księguje się przelewy z tytułu umorzeń (nieruchomości, ruchomości, wierzytelności wątpliwych itp.), dokonywane przy końcu roku operacyjnego, a to bądź przed zamknięciem bilansu — z dochodów przedsiębiorstwa — na skutek postanowienia Zarządu i Rady Nadzorczej, bądź też po zamknięciu bilansu — z czystego zysku — na skutek postanowienia Walnego Zgromadzenia. Jeżeli spółdzielnia chce zestawiać bilanse netto oraz rachunki strat i zysków w krótszych odstępach czasu niż rok, wówczas księgowania na kontach równoważników wartości wypada jej robić częściej, np. w odstępach kwartalnych lub nawet miesięcznych.

Na koncie 090 umieszcza się przelewy z tytułu umorzenia:

- budynków na własnym gruncie lub budowli na obcej własności z umową;
- inwestycji w obcej własności z umową;
- bocznicy kolejowych na obcym gruncie z umową;
- maszyn, urządzeń maszynowych i taboru;
- innego inwentarza przedsiębiorstwa;
- zasiłków (subsydiów) bezzwrotnych.

Na koncie 091 zaś umieszcza się przelewy z tytułu umorzenia:

- budowli na obcej własności bez umowy;
- inwestycji w obcej własności bez umowy;
- bocznicy kolejowych na obcym gruncie bez umowy;
- wierzytelności wątpliwych.

Uznając konto 090 uwzględnienie 091, obciąża się równocześnie nie „rachunek strat i zysków“ (98), lecz, zależnie od obiektu umarzanego, jedno z następujących kont:

48, 508; 518, 528, 558 itd. „Przelewy na równoważniki wartości majątku stałego“

200 „Nadzwyczajne przelewy na równoważniki wartości majątku stałego“;

201 „Przelewy na równoważniki wartości innych aktywów (prawa majątkowe)“;

202 „Przelewy na równoważniki wartości innych aktywów (wierzytelności wątpliwe)“.

(Szczegóły zob. w objaśnieniach do tych kont i w Spółdzielcy nr 10 str. 227 „Księgowanie odpisów i przelewów“). Tym sposobem konta równoważników wartości (090 i 091) otrzymały charakter kont czysto bilansowych.

Ad b) Sumy zarezerwowane. Na koncie 092 księguje się sumy zarezerwowane na pokrycie wydatków należących do ubiegłego okresu gospodarczego, których wysokość w chwili zamykania rachunków nie jest jeszcze dokładnie znana. Chodzi więc o wydatki, które spółdzielnia musi ponieść, ale które na razie określone być mogą tylko szacunkowo.

Tu należą zobowiązania istniejące przy zamknięciu roku operacyjnego, których wysokość nie jest jeszcze ostatecz-

nie ustalona w chwili zamknięcia rocznego, np. zobowiązania z tytułu niewymierzonych podatków, odszkodowań za wyrządzone szkody, przypuszczalnych strat z przegranych procesów, usług wyświadczonych w ubiegłym roku operacyjnym przez inne przedsiębiorstwa, za które jednak do chwili zamknięcia rocznego rachunki nie wpłynęły, wobec czego zobowiązanie może być określone tylko szacunkowo.

Dalej należą tu wydatki na cele normalnych reperacji i remontów, jakie spółdzielnia winna była przeprowadzić w ubiegłym okresie gospodarczym, których jednak nie zrobiła, lecz odłożyła do następnego roku. Itp.

Gdyby suma zarezerwowana na pewien cel w jednym z lat poprzednich okazała się później wyższą niż przewidziany wydatek lub w ogóle zbędną (np. proces został wygrany przez spółdzielnię), wówczas zlikwidowanie nadwyżki względnie całej sumy zarezerwowanej następuje przez uznanie konta w grupie 24 nadzwyczajnych dochodów, przy jednoczesnym obciążeniu konta 092.

Ad c) **Rozliczenia międzyokresowe.** Na kontach 096 i 097 księgować należy:

1. po stronie czynnej — wydatki, które obciążą nadchodzący rok operacyjny, np. odpowiednia część uiszczonych odsetek dyskontowych i innych, z góry opłacone komorne, premie ubezpieczeniowe itp.;

2. po stronie biernej — dochody zaliczone na dobro przyszłego roku operacyjnego, np. czynsz pobrany z góry przez spółdzielnię, wszelkie odsetki z góry pobrane przez spółdzielnię itp.

Wymienione pozycje (1 i 2) bywają oznaczane w literaturze mianem „przedpłat“.

Następnie księguje się na rachunku rozliczeń międzyokresowych:

3. po stronie czynnej takie fakty, gdy spółdzielnia świadczyła usługi, ale nie otrzymała zapłaty za nie w roku operacyjnym, np. spółdzielnia ma roszczenie wobec osoby trzeciej z tytułu wykonania umowy o dzieło; świadczenie nastąpiło, natomiast należność nie została ściągnięta;

4. po stronie biernej — odwrotnie, takie fakty, gdy spółdzielnia korzystała z usług obcych i ma z tego tytułu zobowiązanie wobec osoby trzeciej, ale zapłata nastąpi dopiero w roku przyszłym, np. zobowiązania za pobrany prąd elektryczny, za otrzymaną pracę, z tytułu zaległych podatków itp.;

wszystko to pod warunkiem, że suma wierzytelności względnie zobowiązania jest dokładnie określona.

Te pozycje (3 i 4) to są tzw. „antycypacje“.

Wypadki wymienione pod 1 i 3 stanowią rozliczenia międzyokresowe czynne, wypadki zaś wymienione pod 2 i 4 — rozliczenia międzyokresowe bierne.

Oprócz księgowania związanych z zamknięciem rocznym, mogą zapisy na kontach rozliczeń międzyokresowych następować częściej w tych wypadkach, gdy spółdzielnia zestawia bilans netto oraz rachunek strat i zysków w krótszych odstępach czasu, niż jeden rok. Księgowania wynikają tu z tych samych tytułów, wymienionych powyżej. Np. spółdzielnia płaci premię ubezpieczeniową co pół roku z góry, a obrachunek netto robi w odstępach kwartalnych. W takim wypadku, spółdzielnia płacąc w pierwszym półroczu premię, połową tej sumy obciąża konto kosztów (np. 431), drugą połowę natomiast zapisze na ciężar konta 096 rozliczeń międzyokresowych czynnych (z tytułu ubezpieczeń) i dopiero w drugim kwartale przekazuje ją z konta 096 na 431.

Tylko te fakty gospodarcze, które podano wyżej, zapisuje się na kontach rozliczeń międzyokresowych. W żadnym razie nie wolno kont 096 i 097 uważać za konta, na

których można księgować wszystko to, co się nie wie, gdzie umieścić, bądź chwilowo, bądź przy zamknięciu rocznym.

KLASA I Konta finansowe

Klasa 1 obejmuje gotówkowy, bankowy i wekslowy obrót spółdzielni oraz wszystkie jej krótkoterminowe wierzytelności i zobowiązania. Gdy chodzi o te ostatnie, plan kont wyraźnie rozróżnia wierzytelności i zobowiązania z tytułu dostawy towarów i usług, od pozostałych wierzytelności i zobowiązań.

Grupa 10: Kasa

Pierwszą w tej klasie grupę kont stanowi kasa. Jeżeli w spółdzielni obok kasy głównej istnieją kasy pomocnicze, można urządzić dla nich osobne konta. Wówczas konto 100 będzie kontem kasy głównej, a dalsze konta kontami kas pomocniczych.

Grupa 11: Pocztowy Urząd Czekowy i banki

Powyższa grupa obejmuje konta Poczowego Urzędu Czekowego (110), Banku Emisyjnego (111), Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (112) i innych instytucyj kredytowych, spółdzielczych i niespółdzielczych.

Wchodzi tu w grę: rachunek czekowy względnie żyrowy — gdy mowa o Państwowym Urzędzie Czekowym i Banku Emisyjnym; rachunki bieżące przede wszystkim — gdy mowa o pozostałych instytucjach bankowych. O ile zachodzi potrzeba, można konta bankowe dzielić na subkonta np. rachunek bieżący, rachunek dyskontowy itd.

Z wierzytelności i zobowiązań terminowych mieszczą się tutaj takie, których czas trwania opiewa poniżej jednego roku. Wierzytelności i zobowiązania o dłuższym czasie trwania wchodzi do klasy 0.

Grupa 12: Weksle, czeki i papiery procentowe

Dla weksli należy konta 120 i 121 prowadzić jako konta osobowe, przez co spółdzielnia zyskuje możliwość kontrolowania obliża wekslowego swoich klientów.

Konta poszczególnych klientów należy prowadzić w tej samej kolejności i oznaczać tak samo, jak konta dłużników i wierzycieli z dostaw towarów i usług (grupa kont 15). Konto „Redyskonto weksli“ (122) może być podzielone na subkonta, odpowiadające bankom, które przyjmują weksle do redyskontu (zakupują). Specjalne subkonta wprowadzić również należy dla weksli, które wpłynęły do spółdzielni i zostały przez nią użyte do zapłaty za towary, a więc były zdyskontowane nie przez banki, lecz przez inne firmy.

Przy księgowaniu weksli należy wyraźnie zaznaczyć na kontach osobowych, które weksle pochodzą z transakcyj towarowych, a które z innych (weksle finansowe i podobne). Gdy np. 9-miesięczny kredyt z transakcji towarowej został udzielony wzamian za 6-miesięczny weksel, który po upływie 6 miesięcy został prolongowany na dalsze 3 miesiące, wówczas ów weksel 3-miesięczny należy uważać również za weksel towarowy. Jeżeli natomiast weksel zostaje prolongowany dlatego tylko, że dłużnik nie jest w stanie w terminie go wykupić, w takim wypadku weksel ów nie jest towarowym, lecz finansowym. Należy on wówczas do „innych weksli“.

* Sposób księgowania operacyj wekslowych jest przedstawiony w Spółdzielcy nr 10 str. 228—230.

Grupa 13: Wierzytelności i zobowiązania z dostaw towarów i usług — wobec central gospodarczych

W tej grupie kont należy prowadzić konta przeznaczone dla księgowania obrotu z Centralnym Urzędem Rolniczym

(L. Z.), Dyrekcją Monopoli i podobnymi Centralami Gospodarczymi o charakterze publiczno-prawnym.

Spółdzielnie, prowadzące obrót z Centralnym Urzędem Rolniczym (L. Z.), winny posiadać u siebie te same konta, jakie założył C. U. R. dla obrotu z nimi. Troska o zgodną współpracę spółdzielni powiatowych i rejonowych z C. U. R. w zakresie księgowości spoczywa na Związkach Okręgowych. Jest rzeczą oczywistą, że należy prowadzić osobne konta dla Centrali, dla Okręgowych i Powiatowych Oddziałów C. U. R., jeżeli obroty z tymi trzema różnymi instancjami C. U. R. mają miejsce.

Ponieważ zdarza się, że rachunki (faktury) C. U. R. za dostarczone towary przychodzą z opóźnieniem, zezwala się spółdzielniom na prowadzenie dla towarów dostarczanych wagonowo specjalnych rachunków „Konto separato“ celem kontrolowania zobowiązań w stosunku do C. U. R. Tam, gdzie księgowi potrafią uchwycić te dostawy w inny sposób (np. w księdze kalkulacyjnej), można „Konto separato“ pominąć. W każdym wypadku trzeba przy zestawianiu miesięcznego bilansu surowego pod kreską podać, ile wynoszą zobowiązania za towary, na które faktur do końca miesiąca nie otrzymano. Wszystkie istniejące w dniu zamknięcia zobowiązania za dostarczone towary, na które brak rachunków (faktur), należy w łącznej sumie przeprowadzić przez „Konto separato“ i wykazać w bilansie w pozycji „Sumy zarezerwowane“.

Wypadki spóźnionego otrzymywania faktur w spółdzielniach, które prowadzą „Konto separato“ jako konto ciągłe, należy księgować następująco:

a) po otrzymaniu towaru (bez faktury), ewent. dopiero z końcem miesiąca

Wn: 31 „Artykuły dla gospodarstwa rolnego“

Ma: 13 „C. U. R. Konto separato“

(kwota przybliżona według obliczenia spółdzielni)

b) po nadejściu faktury z C. U. R., gdy kwota faktury jest wyższa:

Wn: 31 „Artykuły dla gospodarstwa rolnego“

Wn: „C. U. R. Konto separato“

Ma: 13 „C. U. R. Konto separato“

Ma: 13 „C. U. R. Rachunek bieżący“

za różnicę między kwotą przybliżoną już zaksięgowaną (niższą), a kwotą faktury (wyższą)

(cała kwota faktury)

b) po nadejściu faktury z C. U. R., gdy kwota faktury jest niższa:

Wn: 13 „C. U. R. Konto separato“

Wn: „C. U. R. Konto separato“

Ma: 31 „Artykuły dla gospodarstwa rolnego“

Ma: 13 „C. U. R. Rachunek bieżący“

za różnicę między kwotą przybliżoną już zaksięgowaną (wyższą), a kwotą faktury (niższą).

(cała kwota faktury)

Sposób księgowania operacyjnej wynikający z umów ajencyjnych, zawartych przez spółdzielnię z C. U. R., ustala Związek Okręgowy, każdy dla spółdzielni swego Okręgu.

Grupa 14: Wierzytelności i zobowiązania z dostaw towarów i usług — wobec spółdzielni

Osobną grupę stanowią konta przeznaczone dla księgowania obrotu ze spółdzielni.

Grupa 15: Wierzytelności i zobowiązania z dostaw towarów i usług — wobec innych

Wreszcie obrót towarami i usługami ze wszystkimi innymi osobami, poza centralami gospodarczymi i spółdziel-

niami, kontroluje się w 15. grupie kont. Dzieli się ona na konta pojedyncze według rodzaju dłużników i wierzycieli.

Konta dłużników i wierzycieli należy oznaczać numerem bieżącym (np. 151/1, 151/2 itd., albo 155/1, 155/2, 155/3 itd.).¹⁾

Konto 150 przeznaczone jest dla firm handlowych i przemysłowych tam, gdzie spółdzielnia chce podzielić te firmy na dostawców i odbiorców. Wówczas na koncie 150 znajdują się firmy zaliczone do dostawców, a na koncie 151 firmy zaliczone do odbiorców.

Na członków i nieczłonków dzielić kont nie potrzeba, zwłaszcza gdy obroty z nieczłonkami w stosunku do całego obrotu są niewielkie. Aby jednak móc w każdej chwili ustalić jak wielkie jest zadłużenie nieczłonków, należy ich karty kontowe oznaczyć jeźdźcami. W spółdzielniach nie prowadzących buchalterii przebitkowej, należy w księdze kontroli ksiąg pomocniczych przy nazwisku nieczłonka postawić literę „N“. Konto 158 „Wojsko“ obejmuje również formacje policji i //

W wypadkach, w których towary zostały przez rolników dostarczone względnie nabyte, lecz nie zapłacone zaraz gotówką, albo też zapłacone lecz zaraz nie odebrane, należy księgować jak następuje:

1. Rolnik dostarczył produkty, nie podejmując należności w gotówce: obciąża się konto towarów, — uznaje się konto wierzycieli.

2. Rolnik odebrał towary, nie płacąc za nie: obciąża się dłużników, — uznaje się towary.

3. Rolnik nabył towary w spółdzielni, zapłacił za nie, ale ich nie odebrał: obciąża się kasę, — uznaje się wierzycieli. (Jeżeli rolnik nie odbierze towarów w przeciągu 14 dni, należy zwrócić mu wpłaconą kwotę.)

Grupa 16: Inne wierzytelności i zobowiązania

W skład tej grupy wchodzi konta zaliczek.

Konto 160 „Zaliczki nietowarowe“ służy do księgowania zaliczek wypłaconych np. pracownikom na zakup towarów lub na rachunek kosztów podróży w sprawach służbowych. Także zaliczki dla firm budowlanych na zakup materiałów budowlanych należy prowadzić na koncie 160.

Zaliczki dla firm budowlanych, wypłacane im w granicach wykonanych już prac przy budowlach spółdzielni, księguje się natomiast na ciężar konta 161. Dla każdej osoby otrzymującej zliczkę należy otworzyć osobne konto. Firmę budowlaną, po złożeniu przez nią rozrachunku z tytułu prac budowlanych, należy uznać na koncie 161 końcową sumą rachunku, przy czym obciąża się odpowiedzialnie konto grupy 03. Jeżeli w chwili sporządzania bilansu nie dokonano jeszcze rozliczeń z tytułu zaliczek, należy je zestawić i zapisać sumarycznie na dobro konta 161, obciążając jednocześnie odpowiedzialnie konto grupy 03. Z początkiem następnego roku operacyjnego należy omawiane zaliczki przeksięgować sumarycznie na obydwu kontach.

Trzeba wyraźnie odróżnić zaliczki za wykonane roboty od zaliczek na zakup materiałów budowlanych. Tych

¹⁾ Spółdzielnie prowadzące księgowość przebitkową winny do księgowania obrotów z firmami i osobami używać kart kontowych z kolorowym paskiem, a mianowicie:

dla firm handlowych i przemysłowych	(150 i 151)	czerwonym
dla majątków ziemskich pod zarządem przymusowym	(153)	zielonym
dla majątków ziemskich ponad 50 ha	(154)	zielonym
dla gospodarstw rolnych do 50 ha	(155)	zielonym
dla gmin	(156)	niebieskim
dla urzędów państwowych	(157)	niebieskim
dla wojska	(158)	niebieskim

ostatnich nie wolno przy zamknięciu rocznym przenosić do grupy kont 03; wchodzi one do bilansu jako zaliczki i dlatego pozostają na koncie 160 „Zaliczki nietowarowe“.

Na koncie 164 „Zarządy gminne“ należy księgować operacje nietowarowe, np. podatki komunalne; do księgowania natomiast obrotu towarowego z gminami służy konto 156 „Gminy“.

Konto 167 przeznaczone jest dla wierzytelności wątpliwych.¹⁾

Na tym koncie należy księgować:

1. wierzytelności z tytułu dostarczonych towarów i usług, których ściągnięcie stało się wątpliwe;

2. inne wątpliwe wierzytelności powstałe z innego tytułu, np. z udzielonych zaliczek, wierzytelności, których źródłem są inwestycje na obcej własności, o ile właściciela nie można odszukać, a ustanowiony powiernik (Treuhand) nie chce uznać wierzytelności, itd.

Na koncie 168 „Sumy do wyjaśnienia“ księguje się wpływy, przy których osoba wpłacającego nie mogła być ustalona, tj. kiedy niewiadomo, od kogo pochodzą wpłaty.

Konto 169 „Księgowania wątpliwe“ przeznaczone jest dla takich operacji, które przedstawiają się niejasno, gdy chodzi o księgowanie, skutkiem czego spółdzielnia musi się zwrócić z zapytaniem do Związku Okręgowego. Kwoty te księguje się tymczasowo na koncie 169. Przed zamknięciem rocznym wszystkie wątpliwe pozycje muszą być wyjaśnione i konto 169 wyrównane.

Konta poszczególnych dłużników i wierzycieli w tej grupie kont winny być oznaczone podobnie jak w grupie kont 15, a więc 160/1, 160/2, lub 166/1, 166/2 itd.

Grupa 17: Akcepty

Grupę kont 17 (akcepty) podzielić należy na sola weksle i akcepty spółdzielni. Wymagany w grupie 12 podział na weksle towarowe i finansowe dotyczy również akceptów.

Grupa 18: Oddziały i przedsiębiorstwa uboczne

Powyższa grupa kont ma służyć do wzajemnych rozliczeń tym spółdzielniom, które posiadają oddziały (agentury, sklepy) i przedsiębiorstwa uboczne. W celu dokonywania rozliczeń z każdą z tych placówek winna centrala prowadzić przy każdej z nich odrębne konta dla rozrachunków z tytułu kapitału, a odrębne dla rozrachunków bieżących.

W oddziałach i przedsiębiorstwach ubocznych wydziałach, które prowadzą odrębną księgowość, konto przeciwstawne winno nosić nazwę „Zakład Główny“ i musi wykazywać zgodność z odpowiednim kontem centrali.

Grupa 19: Warunkowe wierzytelności i zobowiązania

Grupa kont 19 obejmuje wierzytelności i zobowiązania, które przy zamknięciu rocznym bierze się w rachubę jako sumy pozabilansowe.

Na koncie 190 wykazać należy wierzytelności i zobowiązania z tytułu operacji komisowych i agencyjnych. Następne konto (191) jest przewidziane dla wierzytelności i zobowiązań z tytułu towarów oddanych wzgl. przyjętych na przechowanie (umowa o przechowanie). Towary natomiast, posiadane przez spółdzielnię na składzie bądź jako towary komisowe czy agencyjne, bądź na przechowaniu, winny figurować na kontach zapasowych w klasie 3, mianowicie w grupach 30 K — 33 K „Towary komisowe i agencyjne“.

Konto 192 przeznacza się do księgowania wierzytelności i zobowiązań powstałych z tytułu towarów zastawionych przez spółdzielnię na rzecz n. p. Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, towarzystwa ubezpieczeń lub tp. Konto debetowe (1920) będzie nosić nazwę „Towary oddane w zastaw“, a konto kredytowe (1921) „Zastaw towarów“.

¹⁾ (W spółdzielniach prowadzących rachunkowość przebitkową należy do księgowania wierzytelności wątpliwych używać kart kontowych z paskiem żółtym).

Zabezpieczenia złożone przez członków zarządu, urzędników i robotników, o ile nie weszły do kapitału obrotowego spółdzielni (por. objaśnienia do grupy kont 07) — a więc papiery wartościowe, listy hipoteczne, poręczenia, kaucje gotówkowe zdeponowane w bankach itp. — wykazać należy na koncie 193. Na tym samym koncie księguje się kaucje za cudze i własne opakowania (sposób księgowania zalecony przez Związek przedstawiony jest w Spółdzielcy nr 11 str. 257 „Księgowanie opakowań kaucjonowanych“).

W grupie kont 19 znajdują się dalej konta: 194 „Poręczenia“ i 195 „Poręczenia wekslowe“. Wekslowe poręczenia i żyra, które nie wynikają z jakiejś transakcji, należy w miarę możności ograniczyć.

Następnym kontem są „Gwarancje“ (196); ewentualnie wydane in blanco weksle gwarancyjne za otrzymane kredyty należy księgować w wysokości najmniej 10 000 zł, wobec ryzyka, jakie spółdzielnia bierze na siebie już przez samo wręczenie blankietu wekslowego. W żadnym wypadku nie wolno księgować weksla jedynie w kwocie opłaty stempelowej za blankiet wekslowy. Na każdy weksel gwarancyjny in blanco, wystawiony np. na rzecz Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, musi istnieć umowa asekuracyjna (deklaracja wystawcy do weksla niezupełnego).

Konto 197, z ewentualnymi subkontami, przewidziane jest do księgowania operacji inkasowych biernych (gdy spółdzielnia wysłała dokumenty do inkasa), a konto 198 z subkontami do księgowania operacji inkasowych czynnych (gdy spółdzielnia przyjmuje dokumenty do inkasa). Te ostatnie wypadki mogą się zdarzyć wyjątkowo w spółdzielniach rolniczo-handlowych. Sposób księgowania przedstawiony jest w Spółdzielcy nr 10 str. 229 „Księgowanie operacji wekslowych“.

KLASA 2

Konta wynikowo-odrębne

Klasa 2 obejmuje dochody i wydatki, które utrudniają porównanie dochodów i wydatków w różnych przedsiębiorstwach oraz takie, które posiadają charakter wyjątkowy.

Grupa 20: Nadzwyczajne wydatki

O wydatkach nadzwyczajnych mówimy, gdy wydatek pozostaje w związku z działalnością lub przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni, lecz występuje nieregularnie, bądź też gdy wydatek nie wiąże się z działalnością przedsiębiorstwa (jest obcy przedsiębiorstwu).

Do wydatków tego rodzaju należą nadzwyczajne przelewy na równoważniki wartości majątku stałego, którymi obciąża się konto 200, przy jednoczesnym uznaniu konta 090. Nadzwyczajny przelew nastąpi m. in. w wypadku otrzymania przez spółdzielnię zasiłku bezzwrotnego na cele inwestycyjne (por. objaśnienia do gr. 24). Natomiast przelewy na równoważniki wartości majątku stałego w wysokości, stanowiącej normalną amortyzację dóbr majątkowych, uskuteczniają się na ciężar grupy kont 48 względnie kont 508, 518, 528 itd.

Następne dwa konta (201 i 202) są odpowiednikami konta 091. Obciąża się więc konto 201 względnie 202 w wypadkach, w których jednocześnie konto 091 zostaje uznane.

Konto 201 obciąża się przy tworzeniu równoważników wartości (091) dla praw majątkowych, figurujących na kontach: 041 „Budowle na obcej własności bez umowy“, 043 „Inwestycje w obcej własności bez umowy“ i im podobnych np. „Bocznice kolejowe na obcym gruncie bez umowy“, Natomiast prawa majątkowe figurujące na kontach 040 „Budowle na obcej własności z umową“, 042 „Inwestycje w obcej własności z umową“ i im podobnych np.: „Bocznice kolejowe na obcym gruncie z umową“, amortyzuje się podobnie jak inne objekty majątku stałego, a zatem przez obciążenie grupy kont 48 względnie kont 508, 518, 528 itd. — gdy przelewy robi się w granicach amortyzacji

normalnej, przez obciążenie zaś konta 200 — gdy przelewy przekraczają te granice i należą do nadzwyczajnych.

Konto 202 obciąża się przy tworzeniu równoważników wartości (091) dla wiarytelności wątpliwych, figurujących na koncie 167.

W przedstawionych wyżej wypadkach księgowani na kontach 200, 201 i 202 mieliśmy do czynienia z amortyzacją pośrednią i dlatego wszędzie tam mówiliśmy o „przelewach“.

Wypadki amortyzacji bezpośredniej będziemy nazywać „odpisami“. Spotykamy się z nimi przy koncie 203 „Odpisy wiarytelności nieściągalnych“, które to konto obciążamy wtedy, gdy pewną wiarytelność zaliczamy do nieściągalnych i chcemy ją umorzyć. Wówczas obciążamy konto 203, uznajemy natomiast konto danego dłużnika.

Zarówno więc w wypadkach amortyzacji pośredniej („przelewów“), jak bezpośredniej („odpisów“) obciąża się umarzaną sumą jedno z kont specjalnie dla tego celu założonych, a nie wprost rachunek strat i zysków. Na tym rachunku znajdują się sumy umarzone dopiero na skutek zamknięcia wspomnianych kont.

W grupie kont 20 mieści się dalej konto 204 „Przelewy na fundusz zasobowy“. Służy ono do księgowania w tych wyjątkowych wypadkach, gdy spółdzielnia odzyska pewną wiarytelność, odpisaną już w poprzednich latach na straty, lub dla której w jednym z lat poprzednich utworzono równoważnik wartości jako dla wiarytelności wątpliwej. Suma uzyskana stanowi nadzwyczajny dochód i z tego względu wpływa na dobro konta 242, jak to niżej jeszcze będziemy mówić. Ponieważ zaś statut wzorowy spółdzielni rolniczo-handlowych przepisuje w § 40 pkt 4), że „wszystko, co ściągnięto na umorzone pretensje po ich umorzeniu, przekazuje się do funduszu zasobowego“, przeto jednocześnie potrzebne jest drugie księgowanie: uznanie tą samą sumą konta 082 „Fundusz zasobowy“ i obciążenie konta 204 „Przelewy na fundusz zasobowy“ (por. Spółdzielnia nr 10 str. 227 „Księgowanie odpisów i przelewów“).

Do nadzwyczajnych wydatków zalicza się dalej nadzwyczajne szkody i straty. Np. spółdzielnia poniosła szkodę, lecz nie otrzymuje pokrycia dla niej z tytułu ubezpieczenia, gdyż nie płaciła regularnie składek ubezpieczeniowych; tego rodzaju straty obciążają konto 206 „Straty wynikłe ze szkód“.

Wydatki z powodu zaległych podatków z lat ubiegłych, na pokrycie których nie zarezerwowano potrzebnych sum ani na koncie rozliczeń międzyokresowych, ani na koncie sum zarezerwowanych, idą na ciężar konta 208. Również inne tego rodzaju płatności zaległe księguje się w omawianej grupie kont.

Kary podatkowe i inne publiczno-prawne, kary umowne, straty wynikłe z rekwizycji, z różnicy kursu przy sprzedaży papierów wartościowych, wydatki na cele społeczne (ofiary na pomoc zimową, na Polski Czerwony Krzyż, na wspomnienie chorych pracowników) itp., wszystko to pomieszcza się w grupie kont 20. Dla księgowania tych faktów gospodarczych można bądź użyć wolne jeszcze konta w grupie 20, bądź też korzystać z konta 209 „Inne wydatki nadzwyczajne“, dzieląc je ewentualnie na subkonta.

Grupa 21: Odsetki zapłacone

W powyższej grupie, na właściwych kontach, księgować należy odsetki płacone przez spółdzielnię z tytułu długów bankowych wraz z prowizjami bankowymi i kosztami (konto 210), odsetki od długów hipotecznych (na jednym z wolnych kont), odsetki od rachunków bieżących obrotu towarowego (konto 213), odsetki z tytułu redyskonta weksli (konto 214), odsetki zwłoki i inne. Skonta udzielone przez Spółdzielnię w wypadkach gdy klient płaci gotówką zapisywać należy na koncie 219.

Grupa 22: Wydatki pokrywane z dochodów

Tą grupą kont należy objąć np. podatek dochodowy (konto 220); dalej wszelkiego rodzaju wydatki, które po-

krywa się z czystego zysku przedsiębiorstwa i które wobec tego nie mają wpływu na wysokość kosztów administracyjnych.

Ponieważ spółdzielnie obowiązane są wpłacać zaliczkę na podatek dochodowy jeszcze przed upływem tego roku, za który ma być wymierzony podatek, przeto będzie tu potrzebne następujące księgowanie:

a) Przy wpłacie zaliczki:	b) Przy zamknięciu rocznym:
Wn: 163 „Władze skarbowe“	Wn: 220 „Podatek dochodowy“
Ma: 10 „Kasa“	(cała suma podatku obliczonego)
	Ma: 163 „Władze skarbowe“
	(cała suma wpłaconych zaliczek)
	Ma: 092 „Sumy zarezerwowane“
	(reszta podatku szacunkowo)

Grupa 23: (wolna)

Grupa 24: Nadzwyczajne dochody

O dochodach nadzwyczajnych mówimy, gdy dochód pozostaje w związku z działalnością lub przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni, lecz nie występuje regularnie, bądź też, gdy dochód nie wiąże się z działalnością przedsiębiorstwa (jest obcy przedsiębiorstwu).

Jako nadzwyczajne dochody wchodzi w rachubę:

- na koncie 240 — dochody z udziałów własnych,
- na koncie 242 — wpływy na umorzone wiarytelności (por. objaśnienia do konta 204),
- na koncie 247 — zapomogi nadzwyczajne otrzymane przez spółdzielnię z zewnątrz,
- na koncie 248 — zwroty podatków za lata ubiegłe, nie przewidziane dawniej i nie mające odpowiednika w aktywach bilansów z lat ubiegłych,
- na pozostałych kontach grupy 24 — różne inne dochody nadzwyczajne.

Zasiłki (subsytia) bezzwrotne na cele inwestycyjne otrzymane z zewnątrz zapisuje się jako zapomogę nadzwyczajną i jednocześnie tworzy się równoważnik wartości na całą sumę zasiłku, księgując:

Wn: 10 „Kasa“ albo 112 „Centralna Kasa Spółek Rolniczych“	Wn: 200 „Nadzwyczajne przelewy na równoważniki wartości majątku stałego“
Ma: 247 „Zapomogi nadzwyczajne“	Ma: 090 „Równoważniki wartości majątku stałego“

W tej samej grupie, na osobnym koncie albo na koncie 249 „Inne dochody nadzwyczajne“ należy również księgować nadzwyczajne dary nie mające służyć celom przedsiębiorstwa np. na ewentualne urządzenia społeczne dla pracowników (utrzymanie stołówki).

Grupa 25: Odsetki pobrane

W tej grupie należy wykazywać odsetki pobrane przez spółdzielnię od sum złożonych w bankach (250), od posiadanych papierów procentowych (251), od sald debetowych dłużników z obrotu towarowego (253), odsetki z tytułu dyskonta wekslowego (254) itd.

Grupa 26: (wolna)

Grupa 27: Straty i dochody z likwidacji urządzeń trwałych

Przez likwidację urządzeń trwałych rozumie się zarówno pozbycie nieruchomości lub ruchomości w stanie istniejącym, jak i rozbiórkę lub innego rodzaju usunięcie z powierzchni takiego obiektu.

Gdy chodzi o sprzedaż budynków, placów, maszyn lub tp. należy na odpowiednim koncie wykazać różnice w stosunku do wartości ksiązkowej, a więc stratę względnie nadwyżkę ze sprzedaży.

W wypadku usunięcia z powierzchni danego obiektu księguje się na założonym ad hoc koncie wydatki i dochody powstałe np. przy rozbiórce budynku, toru kolejowego lub tp. Gdyby do końca roku obrachunkowego nie ukończono likwidacji, przenosi się saldo tego konta na konto rozliczeń międzyokresowych w klasie 0, a przy otwarciu ksiąg przeksięguje się je z powrotem do klasy 2. Przy zakończeniu likwidacji przenosi się z jednej strony sumę wskazującą wartość budynku, toru kolejowego lub tp., z drugiej zaś sumę przedstawiającą równoważniki tej wartości z odpowiednich kont klasy 0 na omawiane konto w klasie 2 i w końcu roku obrachunkowego zamyka się to ostatnie rachunkiem strat i zysków. — Dla każdego takiego wypadku likwidacji o poważniejszym znaczeniu należy założyć osobne konto względnie subkonto.

Grupa 28: Manka i superaty

W tej grupie kont, w planie kont wolnej, pomieszczać należy manka i superaty zarówno kasowe, jak na towarach. W tym celu prowadzić należy odpowiednie konta dla różnic w stanie kasy osobne, dla mank towarowych powstałych przy przesyłkach towarów, a stwierdzonych protokolarnie — osobne itd.

Manka towarowe, wynikające z porównania inventarza rocznego z księgami, wystarczy ujmować statystycznie.

Grupa 29

W tej grupie kont, w planie kont wolnej, przeznaczają się konto 290 do księgowania „Kosztów przewozu do stacji zbóż kontyngentowych“ oraz sum, jakie spółdzielnia potrąca na ten cel przy skupie zbóż kontyngentowych dla Centralnego Urzędu Rolniczego zgodnie z umową agencyjną.

KLASA 3

Konta zakupu towarów

W klasie 3 mieszczą się konta zakupu towarów nabywanych na własny rachunek spółdzielni (t. zw. towarów handlowych), podczas gdy konta sprzedaży tych towarów znajdują się w klasie 8. Dalej mieszczą się w klasie 3 konta towarów komisowych i agencyjnych. Wreszcie tu mieszczą się konta materiałów do produkcji. Wyroby spółdzielni natomiast mają swe konta w klasie 7 — gdy chodzi o zapasy, a w klasie 8 — gdy mowa o sprzedaży wyrobów.

Grupa 30—33

Towary nabywane na własny rachunek spółdzielni, czyli towary handlowe, zarówno te, które nie przechodzą przez składy spółdzielni tzn. towary tranzytowe, jak i te, które są w ewidencji magazynu, tzn. towary magazynowe, księguje się w grupach kont 30—33. Natomiast towary handlowe, będące w ewidencji sklepu, tzn. towary sklepowe, umieszcza się na kontach grupy 34, o czym niżej.

Grupy kont 30—33 zgodne są co do układu z tymi grupami w planie kont Centralnego Urzędu Rolniczego. Należą one następujące nazwy:

Grupa 30: Płody rolne

Grupa 31: Artykuły dla gospodarstwa rolnego,

Grupa 32: Artykuły spożywcze,

Grupa 33: Zwierzęta i produkty zwierzęce.

Jak widać, grupy 30 i 33 obejmują produkty rolnicze, mianowicie grupa 30 — roślinne, a grupa 33 — zwierzęce, a więc obejmują te artykuły, które gospodarstwo rolne dostarcza gospodarstwu społecznemu. W grupach 31 i 32 natomiast mieszczą się artykuły, które gospodarstwo rolne

bierze z gospodarstwa społecznego, bądź na potrzeby wytwarzania (grupa 31) bądź na potrzeby spożycia (grupa 32).

Wymienione grupy dzielą się na konta w/g rodzaju towarów. Nazwy kont wskazują jakie towary mają być księgowane na każdym z nich. Dalszy podział kont na subkonta opiera się na tym samym kryterium rodzaju towaru, przy uwzględnieniu nadto miernika ilości jako kryterium. Lista towarów (załącznik do planu kont) wypracowana przez Centralny Urząd Rolniczy i podzielona na subkonta pięciocyfrowe, podaje jakimi symbolami należy oznaczać poszczególne towary. Konta 324, 325 i 327 są w planie kont Centralnego Urzędu Rolniczego przeznaczone do księgowania:

Konto 324 Piwo i spirytualia,

Konto 325 Wody mineralne i lecznicze,

Konto 327 Wino.

Gdzie te artykuły wchodzi do obrętu spółdzielni, należy umieścić je na wymienionych kontach. W innych spółdzielniach mają te konta pozostać wolne.

Tym sposobem we wszystkich spółdzielniach dana grupa towarów względnie konto będzie zawsze wykazywać ten sam rodzaj towaru. Przy podziale klasy 3 na grupy towarów od rolników i dla rolników takiej zgodności nie było, gdyż w różnych wypadkach ten sam rodzaj towaru, który w jednej spółdzielni rolniczo-handlowej zaliczany był do towarów od rolników, w innej spółdzielni rolniczo-handlowej stanowił towar dla rolników i odwrotnie. Cierpiała na tym porównywalność przy badaniu większych zespołów spółdzielni.

Podział na towary od rolników i dla rolników potrzebny przede wszystkim dla celów podatkowych przeprowadzać należy z pomocą odpowiednich środków techniczno-buchalteryjnych.

Co do nazw, to równoległe obok terminów „towary od rolników“ i „towary dla rolników“, stosować się będzie nazwy „towary zbywane“ i „towary nabywane“. W spółdzielniach rolniczo-handlowych towary od rolników należą do kategorii towarów zbywanych, towary dla rolników zaś — do kategorii towarów nabywanych.

Spółdzielnia, jeżeli uważa za wskazane, może obrót tranzytowy i obrót magazynowy danym towarem prowadzić na oddzielnych kontach.

Na kontach zakupu towarów księguje się wszystkie koszty przewozu koleją, koszty dowozu i opłaty celne, które spółdzielnia ponosi na rzecz osób trzecich. Koszty przewozu, które powstają z użycia własnego taboru, przeksięguje się należy przynajmniej raz na pół roku z klasy 5 do klasy 3 (p. objaśnienia do klasy 5). Wyjątkowo, gdy kosztów przewozu nie da się odnieść do danego towaru, można je zaksięguwać w klasie 4, mianowicie w grupie kont 46. Z reguły zaś do tej grupy 46, na założone ad hoc konto, winny wchodzić koszty przewozu towarów między magazynami tej samej spółdzielni. Pozostałe koszty związane z nabywaniem towarów, jak zapłata za wyładowanie, należy księguwać na odpowiednich kontach w klasie 4. — Powyższe uwagi co do księgowania kosztów dotyczą również grup kont 34 i 38, omówionych poniżej.

Wartość towarów zwróconych księguje się na koncie odpowiedniego rodzaju towaru.

Charakter omawianych kont ulega zasadniczej zmianie. Konta w grupach 30—33 będą mieć charakter kont czysto bilansowych, a więc będą się zamykać wyłącznie przez bilans (zapasem), wynik natomiast będzie widoczny z kont sprzedaży, prowadzonych w klasie 8 w grupach 80—83, mających charakter kont czysto wynikowych, tzn. zamykanych tylko przez rachunek strat i zysków. Towarowych kont mieszanych, bilansowo-wynikowych, niniejszy plan kont nie zna.

Aby kontom towarowym w grupach 30—33 nadać charakter kont czysto bilansowych, należy rozchód towarów przeksięguwać z klasy 3 do 8, uznając stronę „Ma“ odpowiednich kont w grupach 30—33 po takich cenach, po jakich

towary rozchodowane weszły na stronę „Winien“ tych kont, i po takich samych cenach obciążając analogiczne konta w grupach 80—83.

Prowadzenie kont zakupu towarów jako kont czysto bilansowych ma na celu dać spółdzielni możliwość stwierdzenia w każdej chwili posiadanego przez siebie zapasu towarów bez sporządzania inwentarza. To wymaga rozbicia bieżąco lub choćby w krótkich odstępach czasu przeksięgowania z klasy 3 do klasy 8, o których wyżej była mowa. I pożądanym jest, aby większe spółdzielnie weszły na tę drogę i tym sposobem osiągnęły zdolność zestawiania bilansów netto w krótkich odstępach czasu.

Ale robienie częstych przeksięgowania z klasy 3 do klasy 8 może być dla spółdzielni zbyt uciążliwe. Ponieważ zarówno ceny płacone dostawcom przy nabyciu towaru przez spółdzielnię, jak koszty transportu itd. mogą przedstawiać się różnie w odniesieniu do poszczególnych partii tego samego towaru, czyli, ponieważ cena nabycia każdej partii danego towaru może być inna, przeto w takich wypadkach może być uciążliwym wynajdywanie cen po jakich należy robić przeksięgowania rozchodu z klasy 3 do klasy 8. Z tego względu Związek uważa za wystarczające dokonanie tego przeksięgowania raz rocznie, w terminie sporządzania inwentarza i po cenach inwentarzowych. Oczywiście wtedy, przy takim prowadzeniu kont zakupu towarów, spółdzielnia nie osiągnie wspomnianego wyżej celu.

Powyższe objaśnienia odnoszą się do wszystkich kont omawianych tu grup 30—33. Gdy zaś chodzi o konto 316 „Opakowania“ wypada jeszcze dodać: Na tym koncie winny być księgowane opakowania własne, bądź specjalnie dla tego celu nabyte przez spółdzielnię, bądź też otrzymane przez nią wraz z towarem, jako opakowanie tegoż, o ile zostały osobno policzone, w ogóle o ile ich nabycie spowodowało określony wydatek. Co do opakowań natomiast policzonych w cenie towaru, wystarczy gdy spółdzielnia będzie je prowadziła tylko ewidencyjnie, w inwentarzu, choć z korzyścią dla spółdzielni może być księgowanie tych opakowań, szczególnie cenniejszych. Konto 316 przeznaczone jest tylko dla tych opakowań, które służą na potrzeby przedsiębiorstwa handlowego spółdzielni; te zaś, których potrzebuje przedsiębiorstwo wytwórcze, umieszczać należy na odpowiednim koncie w grupie 38. Prawidłowy sposób księgowania opakowań własnych wydawanych za kaucją, jak również opakowań obcych przyjmowanych przez spółdzielnię za kaucją i za kaucją wydawanych dalej, przedstawiony został w Spółdzielcy nr 11 na str. 157. Gdyby ten sposób księgowania był dla spółdzielni zbyt uciążliwy, wystarczy przy wydawaniu opakowań za kaucją zaksięgować to na koncie towarów (opakowań własnych lub opakowań obcych) w rubryce „Kupno—Ma“. Zwraca się uwagę na zarządzenie o kaucjach za worki przy obrotach z hurtownikami mąki (Zarządzenie o ustaleniu cen za zboże z 2. 8. 1941 § 7 — Dziennik Rozporządzeń dla G. G. nr 78).

Grupa 34: Towary sklepowe

Grupa 34 stanowi dopełnienie grup poprzednich i obejmuje również towary handlowe, a mianowicie takie, które są w ewidencji sklepów. Bywają to towary nabywane przez spółdzielnię dla zaopatrzenia rolników, rodzajowo podobne tamtym, księgowanym w grupach 30—33. Ale podczas gdy tam, w grupach 30—33, prowadzi się je zawsze ilościowo i wartościowo, tu, jako towary sklepowe, wystarcza wykazywać je tylko wartością towaru.

Towary sklepowe może sklep bądź kupować wprost od osób trzecich, bądź otrzymywać z magazynów spółdzielni. W drugim wypadku następuje obrót wewnętrzny; zachodzi pytanie, po jakiej cenie ma odbywać się ten obrót?

Ze stanowiska Związku, spółdzielnia może w tym wypadku stosować cenę nabycia towaru do magazynu i po tej cenie może być towar przeksięgowany z konta magazynowego, przez „Kupno—Ma“, na konto towarów skle-

powych. Wtedy spółdzielnia wie, ile jej nicie sklep jako całość, ale nie zna wyników obrotu poszczególnymi rodzajami towarów branych z magazynu, a również nie robi różnicy przy tych towarach między swą działalnością hurtownika i detalisty, jeżeli prowadzi działalność jedną i drugą.

Gdyby spółdzielnia chciała mieć te dane, musiałaby w inny sposób przeprowadzać księgowania obrotu wewnętrznego między magazynem i sklepem. Ten sposób nie powinien odbierać kontom zakupu towarów magazynowych i towarów sklepowych charakteru kont czysto bilansowych. W razie takiego odmiennego sposobu księgowania winna spółdzielnia porozumieć się ze Związkiem.

Dla kontroli byłoby pożądanym ujmowanie obrotu towarów sklepowymi także ilościowo.

Sklepy same winny prowadzić specjalną „Księgę sklepową“ (Wzór 107, 1942).

Grupa 38: Materiały surowe, dodatkowe i ruchu

Materiały potrzebne do produkcji wchodzi do odrębnej grupy kont. Dzieli się one na materiały surowe (surowce), materiały dodatkowe (dodatki) i materiały potrzebne dla ruchu.

Podstawowy materiał do produkcji pewnych wyrobów nazywa się surowcem (np. mięso przy wyrobie wędlin). Obok niego potrzebne są materiały dodatkowe (np. korzenie jako przyprawa). Te dwa rodzaje materiałów składają się na wyrób, wchodzi doń. Trzeci rodzaj materiałów stosowanych przy produkcji, materiał ruchu, ma inne znaczenie: służy on do utrzymania warsztatu w ruchu (np. węgiel, smary itd.).

Konta w grupie 38 wskazane jest dzielić odpowiednio do tych trzech rodzajów materiałów. Wykazywać na nich należy ilość i wartość. Mają to być również konta czysto bilansowe; w tym celu trzeba materiały użyte do produkcji przeksięgować po cenach nabycia z grupy 38 na ciężar odpowiednich kont w klasie 5 (p. objaśnienia do klasy 5).

Grupa 39: Towary w drodze

Towary będące w drodze w dniu sporządzania bilansu, jeżeli spółdzielnia otrzymała już odnośny rachunek (fakturę) i jest w posiadaniu wtórnika listu przewozowego, księgować należy w grupie 39. A nawet gdy spółdzielnia nie posiada jeszcze tych dokumentów, winna tu księgować wszystkie towary załadowane, znajdujące się w dniu sporządzenia bilansu w drodze do spółdzielni, jeżeli ona ponosi ryzyko transportu przy przewozie.

Grupy 30K—33K: Towary komisowe i agencyjne

Te grupy obejmują konta towarów zakupywanych lub sprzedawanych przez spółdzielnię we własnym imieniu a na cudzy rachunek, czyli towarów komisowych, jako też konta towarów zakupywanych lub sprzedawanych przez spółdzielnię w obcym imieniu i na obcy rachunek, czyli towarów agencyjnych.

Konta towarów komisowych i agencyjnych rozmieszczone są w czterech grupach oznaczonych numerami 30—33 z dodatkiem litery K i nazwanych podobnie, jak grupy towarów handlowych. A zatem towary komisowe i agencyjne księguje się w następujących 4 grupach kont:

30 K Płody rolne

31 K Artykuły dla gospodarstwa rolnego

32 K Artykuły spożywcze

33 K Zwierzęta i produkty zwierzęce.

Również podział grup na konta i kont na subkonta pokrywa się całkowicie z podziałem grup 30—33, a jedynie jest taka różnica, że do odpowiedniego numeru konta względnie subkonta dodaje się literę K. Lista towarów,

o której była wzmianka przy omawianiu grup 30—33, będzie mieć zastosowanie i tutaj.

W tych samych grupach mieszczą się towary tak komisowe jak agencyjne, w celu zaś odróżnienia ich należy przy nazwie towaru podawać czy obroty danym towarem uskutecznia spółdzielnia na zasadach komisju, czy też stosunku agencyjnego.

W grupach 30 K — 33 K księgować należy zarówno przychód, jak i rozchód towarów komisowych i agencyjnych. Z różnych względów trzeba przychód i rozchód kontrolować na oddzielnych kontach, ewentualnie z dalszym rozbięciem na członków i nieczłonków. Przy zamknięciu jednak przeksięgowuje się saldo kont rozchodu na konto przychodu i to konto zamyka się przez bilans. Ponieważ rozchód towarów komisowych i agencyjnych odbywa się zawsze po cenach przychodu, przeto konta w grupach 30 K — 33 K są z natury rzeczy kontami czysto bilanowymi.

KLASA 4

Konta kosztów handlowych

Konta klasy 4 służą do księgowania kosztów administracji ogólnej oraz kosztów przedsiębiorstwa handlowego spółdzielni, z wyjątkiem odsetek, które mieszczą się w klasie 2, w grupie 21. Na kontach klasy 4 księguje się także handlowe koszty niewydziałonych przedsiębiorstw usługowych i wytwórczych, podczas gdy koszty produkcji, a więc koszty materiałów i ruchu tych przedsiębiorstw prowadzi się w klasie 5.

Koszty, które łączą się bezpośrednio lub pośrednio z zakupem towarów, księguje się zasadniczo w klasie 4, z wyjątkiem kosztów przewozu kolejną, dowozu przy użyciu obcych środków transportowych, opłat celnych i innych kosztów, zawartych w fakturach (p. objaśnienia do klasy 3).

Podział kont w klasie 4 został dokonany według rodzaju kosztów. Pożądane jest jednak, aby spółdzielnia, przez dalszy podział kont na subkonta według działów pracy spółdzielni, były zorientowane w jakim stopniu główne działy partycypują w poszczególnych rodzajach kosztów i w rezultacie były w stanie zestawić koszty każdego działu pracy z osobną (ewentualnie przy zastosowaniu odpowiedniego klucza podziału kosztów, jeżeli kosztów działu nie można uchwycić bezpośrednio). Takie, pozaskiegowe zestawienie kosztów każdego działu pracy z osobną można zrobić przy pomocy odpowiedniego rozdzielnika kosztów, którego przykład znajduje się w Spółdzielcy nr 10 na str. 226. Określenie działów spółdzielni, zasługujących na wyróżnienie przy podziale kosztów i w dalszym ciągu przy badaniu rentowności, pozostawia się do uznania spółdzielni, z jednym wyjątkiem odnośnie kosztów akcji skupu zbóż kontyngentowych. Mianowicie Związek poleca, aby na kontach poszczególnych rodzajów kosztów uwidocznione były, ewentualnie przez otwieranie subkont, koszty związane z akcją skupu zbóż kontyngentowych, prowadzoną przez spółdzielnię na zasadzie umów agencyjnych zawartych z C. U. R. Chodzi o to, aby w razie potrzeby można było szybko zebrać wszystkie te koszty w jedną całość i oddzielić od kosztów innej działalności spółdzielni.

Udział przedsiębiorstw wydziałonych w kosztach administracji ogólnej i ewentualnie w kosztach przedsiębiorstwa handlowego spółdzielni, figurujących w klasie 4 księgowości centrali, należy co pewien czas przeksięgować się na odpowiednie konta klasy 4 każdego z przedsiębiorstw wydziałonych (za pośrednictwem kont grupy 18). Podobnie wskazane jest postąpić z udziałem oddziałów w kosztach administracji ogólnej spółdzielni i ewentualnie w innych kosztach handlowych zbieranych w klasie 4 księgowości centrali. Do tego rodzaju przeksięgowania mają służyć konta wyliczeniowe zakończone cyfrą 9 (np. 429, 459) gdy chodzi o przerzucanie kosztów zebranych w jednej grupie kont, gdy zaś chodzi o przerzucanie kosztów umieszczonych w różnych grupach kont, ma służyć temu celowi grupa kont wyliczeniowych 49.

Grupa 40: Nadzór komisaryczny

Ta grupa obejmuje wydatki związane z nadzorem komisarycznym spółdzielni.

Na koncie 400 „Komisarz“ należy księgować koszty podróży służbowych komisarza, wydatki na ciężar funduszu dyspozycyjnego (koszty reprezentacji), opłata spółdzielni powiatowej za nadzór komisaryczny i wszystkie inne koszty osobowe komisarza, poniesione przezeń w sprawach spółdzielni. Koszty utrzymania samochodu komisarza, materiały pędne, reparacje, garaż, ubezpieczenie, wynagrodzenie szofera komisarza itd. umieszcza się w grupie 45 „Utrzymanie taboru wyjazdowego“, a następnie co pewien czas przeksięgowywać do grupy 40. Nie wchodzi natomiast do grupy 40 — wydatki na urządzenie mieszkania. Koszty nabycia urządzenia mieszkania komisarza należy księgować w grupie kont 02 na koncie 024 „Urządzenie mieszkań służbowych“, inwentarz zaś martwy (sprzęt kuchenny) — na koncie 028.

Na koncie 401 „Powiatowa placówka C. U. R.“ należy księgować te koszty, które powstają w powiatowej placówce C. U. R. z tytułu nadzoru nad akcją skupu zbóż kontyngentowych (rozrachunek przy pomocy czeków niebieskich, statystyka itd), w jakim to celu spółdzielnia stawia do dyspozycji powiatowej placówki C. U. R. biuro łącznie z personelem. Na to konto należy również wносить odszkodowanie dawane przez C. U. R. (dotąd w wysokości 150 zł.).

Grupa 41: Koszty osobowe spółdzielni

W grupie kont „Koszty osobowe spółdzielni“ umieszcza się pobory, czyli płace pracowników umysłowych, robociznę, czyli płace pracowników fizycznych itp. wypłaty na rzecz osób fizycznych, za wyjątkiem szoferów, których płace i inne wynagrodzenia księguje się w grupie 45 „Utrzymanie taboru wyjazdowego“.

Płace zarządu i zwrot wydatków rady nadzorczej oraz komisji rewizyjnej należy wykazać na koncie 410.

Na kontach 411 i 412 księguje się pobory i robociznę brutto pracowników oraz wypłaty chwilowo zatrudnionym robotnikom.

Ustawowe świadczenia socjalne, ponoszone przez pracodawcę (spółdzielnię), umieszcza się na koncie 413. Dobrowolne świadczenia socjalne, jak składki do ubezpieczalni płacone za pracownika przez spółdzielnię, zasiłki dla jadłodajni pracowników, opłaty za lekcje języka niemieckiego dla pracowników itp. idą na konto 414.

Grupa 42: Różne koszty rzeczowe

W tej grupie mieści się konto 420 „Utrzymanie lokali“, które należy podzielić na subkonta odpowiednio do rodzaju kosztów związanych z utrzymaniem lokali, jak: komorne, opał i światło, utrzymanie czystości, remonty itd. Na subkoncie „Komorne“ zapisywać należy opłaty za wynajęcie lokali w nieruchomościach obcych. W nieruchomościach własnych spółdzielni komorne oblicza się i księguje na koncie 420 tylko w tych wypadkach, gdy nieruchomości prowadzona jest jako rodzaj przedsiębiorstwa ubocznego, lub też, gdy należy do jednego z przedsiębiorstw ubocznych spółdzielni i z tych względów figuruje w księgowości w klasie 5, nie w klasie 4 (p. objaśnienia do grupy kont 44 i do klasy 5). Subkonto „Remonty“ ma obejmować tylko te koszty, które przypadają na utrzymanie pomieszczeń wynajętych.

Na koncie 426 „Koszty reprezentacji“ należy księgować wszystkie wydatki ponoszone przez spółdzielnię na cele reprezentacji, również uważane przez nią za nadzwyczajne.

Grupa 43: Ubezpieczenia i opłaty

W tej grupie na koncie 430 „Ubezpieczenia ustawowe“ księguje się przymusowe ubezpieczenia budynków od ognia, na koncie zaś 431 „Ubezpieczenia umowne“ — dobrowolne ubezpieczenia budynków od ognia i wszystkie inne ubezpieczenia rzeczowe, łącznie z ubezpieczeniami przewo-

wymi. Jedynie ubezpieczenie samochodów osobowych wchodzi do grupy 45 „Utrzymanie taboru wyjazdowego”. Nie należą do klasy 4 (gr. 43) ubezpieczenia przedsiębiorstw ubocznych itp. działań; ich koszty, a więc również ubezpieczenia prowadzone są w klasie 5 (np. ubezpieczenia samochodów ciężarowych w grupie 51).

Danina przymusowa na Izbę Centralną (konto 435) oraz danina przymusowa na Fundusz Popierania Spółdzielni Rolniczych (konto 436) zostały uregulowane osobnymi okólnikami.

Grupa 44: Utrzymanie nieruchomości

W grupie kont 44 powinny być księgowane koszty utrzymania nieruchomości własnych, jeżeli one służą potrzebom przedsiębiorstwa handlowego i ogólnej administracji spółdzielni.

Natomiast koszty utrzymania nieruchomości własnych służących potrzebom przedsiębiorstw ubocznych itp. działań figurujących w księgowości w klasie 5, winny być prowadzone w odpowiedniej grupie w klasie 5, na koncie zakończonym cyfrą 4.

Wreszcie koszty utrzymania nieruchomości własnej, stanowiącej w spółdzielni rodzaj przedsiębiorstwa ubocznego, przede wszystkim dlatego, że korzystają z niej w dużym stopniu obcy za czynsze i komorne, należy księgować w osobnej grupie kont w klasie 5, mianowicie w grupie 54.

Jeżeli nieruchomość użytkowana jest na potrzeby zarówno przedsiębiorstwa handlowego spółdzielni, jak i jej przedsiębiorstwa wytwórczego lub innego ubocznego, jak ewentualnie też na potrzeby obce, wówczas koszty utrzymania tej nieruchomości prowadzić należy w jednej tylko z wymienionych wyżej grup względnie kont. Ten dział spółdzielni, który w takim wypadku nie ponosi kosztów utrzymania nieruchomości, a korzysta z niej, należy drogą przeksięgowania obciążyć co pewien czas bądź udziałem w kosztach utrzymania tej nieruchomości, bądź komornem (czynszem).

W tej samej grupie, na koncie 448, wykazywać należy koszty utrzymania drogi, stanowiącej dostęp do pomieszczeń spółdzielni bez względu na to, czy ta droga jest na własnym gruncie spółdzielni, czy na obcym.

(c. d. n.)

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJASNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w plmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotnie.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—; za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Zmiany statutów

Kasa Stelczyka, spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Krzeszowicach zawiadamia, iż Walne Zebranie Spółdzielni, odbyte w dniu 29. IV. 1943 r. uchwaliło połączenie z Bankiem Spółdzielczym z odpowiedzialnością ograniczoną w Krzeszowicach, przy czym prawną podstawą połączenia jest statut Banku Spółdzielczego. W związku z powyższym dokonano podwyższenia jednostki udziałowej ze zł 10,— na zł 25,—, oraz dorychczasową odpowiedzialność nieograniczoną zmieniono na 10-cio krotną w stosunku do zadeklarowanych udziałów. Stosownie do przepisów art. 73 ustawy o spółdzielniach Kasa Stelczyka w Krzeszowicach wzywa wszystkich wierzycieli, niezgadzających się na powyższą zmianę do zgłoszenia się ze swoimi pretensjami w przeciągu 3-ch miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, oświadczając zarazem gotowość do ich bezzwłocznego zaspokojenia. Równocześnie Spółdzielnia podaje do wiadomości, iż wierzycieli, którzy w wymienionym czasie nie zgłoszą się do Spółdzielni, będzie się uważać za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 984/Ogl. III.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku Ludowego w Głowniu Spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną, uchwaliło jednoznacznie w dniu 21 marca 1943 r. znieść dodatkową odpowiedzialność nieograniczoną członków za zobowiązania spółdzielni a przyjąć odpowiedzialność dziesięciokrotną w stosunku do zadeklarowanych udziałów. — Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższą zmianę do zgłoszenia w Banku swych pretensji, celem ich zaspokojenia. Wierzyciele, którzy w ciągu 3 miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Banku, uważać się będzie za zgadzających się na powyższą zmianę. Sp. 936/Ogl. III.

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielczego Banku Ludowego z ograniczoną odpowiedzialnością w Bychawie uchwaliło w dniu 31 marca 1943 roku obniżyć wysokość udziału ze 100 na 50 złotych i zmniejszyć dodatkową odpowiedzialność z 25-ciokrotną na dziesięciokrotną w stosunku do każdego zadeklarowanego udziału, oraz przyjąć nowy statut w opracowaniu Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Gen. Gub. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń do Spółdzielni w celu ich pokrycia. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą swych roszczeń w przeciągu 3-ch miesięcy od daty 3-go ogłoszenia, będzie się uważać za zgadzających się na te zmiany. Sp. 938/Ogl. III.

Bank Ludowy Spółdzielnia zarejestrowana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Rozwadowie podaje do wiadomości, że Walne Zgromadzenie członków, odbyte w dniu 4. IV. 1943 r. uchwaliło przyjąć w miejsce dorychczas obowiązującego nowy statut wzorowy, przy czym zniono jednostkę udziałową ze zł 100— na zł 25—, W związku z powyższym wymieniona Spółdzielnia wzywa w myśl przepisów art. 73 ustawy o Spółdzielniach wszystkich wierzycieli, których wierzycielności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia do zgłoszenia swoich pretensji, które Spółdzielnia gotowa jest zaspokoić, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzycielności niepełnych lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu 3 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia uważać będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 948/Ogl. III.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia członków Banku Ludowego z nieogr. odpow. w Szczekocinach, odbytego dnia 2 maja 1943 r. postanowiono przyjąć nowy statut wzorowy opracowany przez Związek Rewizyjny w G. G. W statucie tym zmieniono nazwę banku na: „Bank Spółdzielczy z odpow. ograniczoną w Szczekoci-

nach” oraz zmieniono odpowiedzialność nieograniczoną na „odpowiedzialność ograniczoną z dodatkową odpowiedzialnością do wysokości pięciokrotnej od zadeklarowanych udziałów”. W związku z powyższą zmianą Bank podaje do wiadomości, że gotów jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzycielności istnieć będą w dniu ostatniego (trzeciego) ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzycielności niepełnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do banku w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 1000/Ogl. II.

Bank Ludowy w Tarnowie, Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością — podaje do wiadomości, że na Walnym Zgromadzeniu, odbytym w dniu 18. IV. 1943 postanowiono połączyć tą Spółdzielnią z Kasą Stelczyka w Tarnowie na Ślusinie. Równocześnie postanowiono obniżyć jednostkę udziałową ze 100.— zł na zł 50.—, a dorychczasową odpowiedzialność członków zmienić na odpowiedzialność dziesięciokrotną, ale tylko w stosunku do pierwszego zadeklarowanego udziału. Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzycielności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzycielności niepełnych jeszcze, lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 1007/Ogl. II.

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa Pracowników Miejskich Spółdzielnia z ogr. odp. w Częstochowie przy ul. N. M. Panny Nr. 45 (gmach Magistratu) zawiadomla, że na skutek zarządzenia Stadthauptmanna w Częstochowie z dnia 3 lutego 1943 r. Nr. AZ. 21, została rozwiązana z dniem 1 kwietnia 1943 r. i przysąpiła do likwidacji. W związku z powyższym likwidatorowie Spółdzielni wzywają wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 3-ch miesięcy od daty ostatniego (trzeciego) ogłoszenia, pod wskazanym wyżej adresem. Sp. 952/Ogl. III.

Decyzją Sądu Okręgowego w Rzeszowie została rozwiązana Spółdzielnia Mleczarska w Kosinie z ograniczoną odpowiedzialnością. Likwidatorami zostali mianowani: Ignacy Glac zamieszkały w Kosinie, Walenty Dąbek zamieszkały w Kosinie i Jan Zleński zamieszkały w Kosinie. Wymienieni likwidatorzy wzywają niniejszym wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie ustawowym. Sp. 953/Ogl. III.

Mianowany przez Sąd likwidatorem Spółdzielni Mleczarskiej z odpow. udziałami w Konarach, wzywam wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym od ostatniego ogłoszenia pod adresem: Langer Franciszek, Olszowice, p. Świątniki Górne. Sp. 977/Ogl. III.

L. RS. 27 296. Mianowany postanowieniem Sądu Okręgowego w Lublinie — Wydział Rejestru Handlowego z dnia 31 sierpnia 1942 r. Nr RSp. 1090 likwidator Polskiej Chrześcijańskiej Wytłórnicy Obuwia, Spółdz. z odp. udz. w Krasnymstawie, Stefan Sobczyk w Zamościu wzywa wierzycieli wymienionej spółdzielni do zgłaszania swych roszczeń w terminie ustawowym pod adresem: Stefan Sobczyk w Zamościu, ul. Lubelska 39. Sp. 979/Ogl. III.

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Warszawie likwidator Spółdzielni Mleczarskiej Im. Kazimierza Pułaskiego z odp. udz. w Warszawie stosownie do

wymogów art. 76 ust. 4 ustawy o spółdzielniach wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w ciągu 3 miesięcy pod adresem: Józef Jonek, Warszawa, ul. Barokowa 26, m. 1. Sp. 980/Ogl. III.

Sąd Okręgowy jako Rejestrowy w Warszawie orzeczeniem z dn. 3. III. 1943 rozwiązał Sp-nię pl. „Kredyt Budowlany” Spółdzielni a z odp. udz. w Warszawie i postawił ją w stan likwidacji, mianując likwidatorem Mgr. Zdzisława Targowskiego. Na podstawie art. 76 ust. 4, ustawy o spółdz. likwidator wzywa wierzycieli wymienionej Spółdzielni do zgłaszania swych roszczeń w terminie ustawowym pod adresem likwidatora — Warszawa, ul. Sierpecka 6, m. 7. Sp. 981/Ogl. III.

Sąd Okręgowy jako Rejestrowy w Warszawie orzeczeniem z dn. 20 sierpnia 1942 r. rozwiązał Spółdzielnię Mleczarską w Bocheniu z ogr. odp. i postawił ją w stan likwidacji, mianując likwidatorem Mgr. Zdzisława Targowskiego. Na podstawie art. 76 ust. 4, ustawy o spółdz. likwidator wzywa wierzycieli wymienionej Spółdzielni do zgłaszania swych roszczeń w terminie ustawowym pod adresem likwidatora — Warszawa, ul. Sierpecka 6, m. 7. Sp. 982/Ogl. III.

Na mocy uchwał walnych zebrań w dniu 4 kwietnia i 19 kwietnia 1943 r. Kasa Ślepczyka, Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Radomyśli została rozwiązana i jest w likwidacji. Wzywa się wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie rocznym od daty ostatniego ogłoszenia pod adresem: Kasa Ślepczyka w Radomyśli, p. Zbuczyn, pow. Siedlce. Sp. 997/Ogl. II.

Mianowany przez Sąd Likwidatorem Spółdzielni Mleczarskiej z ograniczoną odpowiedzialnością w Hadlach Kańczudzkich — wzywam wszystkich wierzycieli do ustawowego pod adresem likwidatora — Warszawa, ul. Barokowa 26, m. 1, zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym od ostatniego ogłoszenia pod adresem Pelc Jan, Hadle Kańczudzkie. Sp. 999/Ogl. II.

Zawiadomienia o walnych zgromadzeniach

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Leśników we Lwowie. Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Leśników we Lwowie odbędzie się dnia 27 czerwca 1943 r. o godz. 10-ej rano w lokalu przy ul. Na Skalce 1. Porządek obrad: 1) Odczy-

tanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia, 2) Sprawozdanie Zarządu, bilans oraz rachunek strat i zysków za rok 1942, 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej z czynności za rok 1942 i Związku Rewizyjnego z przeprowadzonej rewizji, 4) Zatwierdzenie Sprawozdań oraz udzielenie absolutorium Radzie Nadzorczej i Zarządowi, 5) Podział zysków, 6) Uchwalenie budżetu na rok 1943, 7) Wybór Rady Nadzorczej, 8) Oznaczenie granicy najwyższej sumy zobowiązań Spółdzielni, 9) Wnioski i Interpelacje.

Sp. 1024

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku Spółdzielczego w Przeworsku odbędzie się w dniu 28 czerwca 1943 r. o godzinie 10 rano w lokalu własnym w Przeworsku przy ul. Krakowskiej Nr. d. 194 z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia, 2. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji zwyczajowej, 3. Anulowanie uchwały z 4 lipca 1942 r. odnoszącej się do specjalnego regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia, 4. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za 1942, 5. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej, 6. Uchwały odnośnie spraw wymienionych w punktach 2—5 i odnośnie udzielania skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, 7. Rozdział zysku za 1942 r., 8. Plan pracy i budżet na rok 1943, 9. Ustalenie najwyższej granicy pożyczek, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć, 11. Wybór 5 członków Rady Nadzorczej a to: 3-ch na II 2 i 3-ch na I 3. 12. Wnioski członków, zgłoszone w terminie słu-towym. SP. 1025

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Pracy „Dom Pracy” w Warszawie z odp. udz. odbędzie się w dniu 26 czerwca 1943 r. w sobotę o godz. 16-ej w lokalu Spółdzielni w Warszawie przy ul. Wilczej 27/3 z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i wybór Prezydium; 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 3. Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok 1940/2 i bilansu na dzień 31. 12. 1940/2 r.; 4. Odczytanie sprawozdania lustratora Związku Rewizyjnego z dokonanej 6. 4. 1943 rewizji; 5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i udzielenie Zarządowi absolutorium za rok 1940/42; 6. Podział nadwyżki za rok 1940/2; 7. Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1943; 8. Wybór członków Rady Nadzorczej; 9. Wolne wnioski. W razie niesławienia się dostatecznej ilości członków Walne Zgromadzenie odbędzie się w drugim i ostatecznym terminie w dniu 26. 6. 1943 o godz. 16,30 i będzie ważne bez względu na ilość obecnych członków. Sp. 1026

Majowe dni

„ZABAWA”

OBRAZ ZOFII STRYJENSKIEJ

lśnią przepychem barw i zapachów. Ziemia kwitnie i zdaje się wołać: „Człowieku, chodź, podziwiał moją krasę i czerp z niej nowe siły!” Nie zawsze można usłyszeć tych głosów i ruszyć w lasy i łąki. Ale zawsze znajdzie się chwila czasu na drobne rozkosze, które nam uprzyjemniają dzień powszedni: na wytchnienie po pracy, na przeczytanie gazety, na wypicie filiżanki kawy...

Kto pija kawę Enrilo, wie, że się w niczym nie zmieniła. Niech nam więc dzień powszedni uprzyjemnia kawa

Już przed
mlócką!

Grodyl

dla wytepienia
wołki zbożowego
w opróżnionych spichrzach

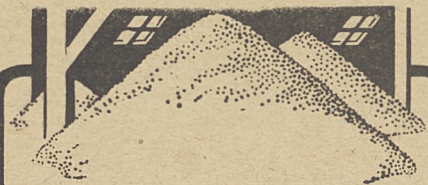
Publiczna Jednoroczna Koedukacyjna Szkoła Rolniczo-Spółdzielcza w Myślenicach koło Krakowa

przyjmuje pisemne zgłoszenia kandydatów do 20-go lipca 1943 roku.

Warunki: Ukończone 16 lat wieku i conajmniej 7 klas Szkoły Powszechnej. Pierwszeństwo mają absolwenci Szkół Rolniczych i praktykanci Spółdzielni.

Czytajcie książki

Biblioteki Rolniczej!

Uwaga na niebezpieczeństwo wołka zbożowego!

Spidrze więc Wasze przed zmagazynowaniem zboża spryskujcie i szorujcie preparatem

Anox

Mo nabycia przez Distriktstellen der Landwirtschaftlichen Zentralstelle. Krakau oraz przez Rolnicze Spółdzielnie handlowe i odnośne firmy handlowe.

Marka SCHOLLE

jest określeniem dla zwierzęcych preparatów leczniczych i pielęgnacyjnych.

Do nabycia w aptekach o ile te ostatnie już je posiadają.

„APOGEPHA”

Dr. Starke
i Max Biering
Dresden A 19

Stenografii polskiej i niemieckiej oraz języka niemieckiego nauczają listownie

Korespondencyjne Kursy Stenografii

Lublin, skrytka pocztowa 109.

Wyczerpujące informacje po nadesłaniu zł. 2-.

KOESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI

Lublin, skrytka pocztowa 105

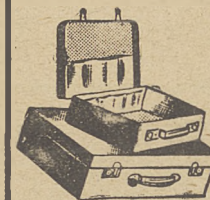
Nauka wszystkich systemów księgowości dla początkujących i zaawansowanych.

Informacje po nadesłaniu znaczka pocztowego zł. 3-.

— i co najważniejsze: jajka można bez obawy wyjmować i dokładać!

Źródło nabycia wskaże: Skład hurtowy Arthur Engelhardt, Danzig, Kiebitzgasse 3

WYTWÓRNIA WALIZEK

Torby damskie,
Teczki, Tornistry

CENY ZNIŻONE

WARSZAWA

ul. ELEKTORALNA 21
Tel. 3-41-45

Kursy Techniczne

Inż. Gajewskiego

Warszawa, ul. Przemyska 11a
słuchowe, korespondenc., kurs
kreślarski, kurs konstruktorski.

Programy darmo.

Skład Materiałów Piśmiennych i Papieru Pakowego

ZENON PSURSKI, Warszawa
Marszałkowska 137 + telefon 584-73
Hurt (Skład w podwórzu) Detal
Prowincja za zaliczeniem

Zaprawa do podłóg

na kompozycji terpentynowej
w kolorach: biały, orzech, ma-
hoń. Sprzedaż w blaszankach
11 kg i łaskach 25 kg. Kilogram
11.20 zł. Paśta do obuwia 18 zł.

Prowincja za zaliczeniem.

„BAZAR”

Warszawa, ul. Bielańska 15/17.

Przedstawiciele rejonowi posu-
kiwani.

Hurtownia Papieru

Zaspakaja
wszystkie zapo-
rzebowania

Michał Fleischer Kraków
Karmelicka 6
Biuro sprzedaży oraz skład papieru na Galicję, Lwów
Syxtuska 23